

Rapport Nr. 0637

Archeologienota

Asse – Nieuwstraat 122
Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Asse – Nieuwstraat 122

Auteur(s)

Emma Keersmaekers & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053

Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2021-133

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2021C326

Plaats en datum

Beerse, 28 mei 2021

© J. Verrijckt bvba. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

Inhoud

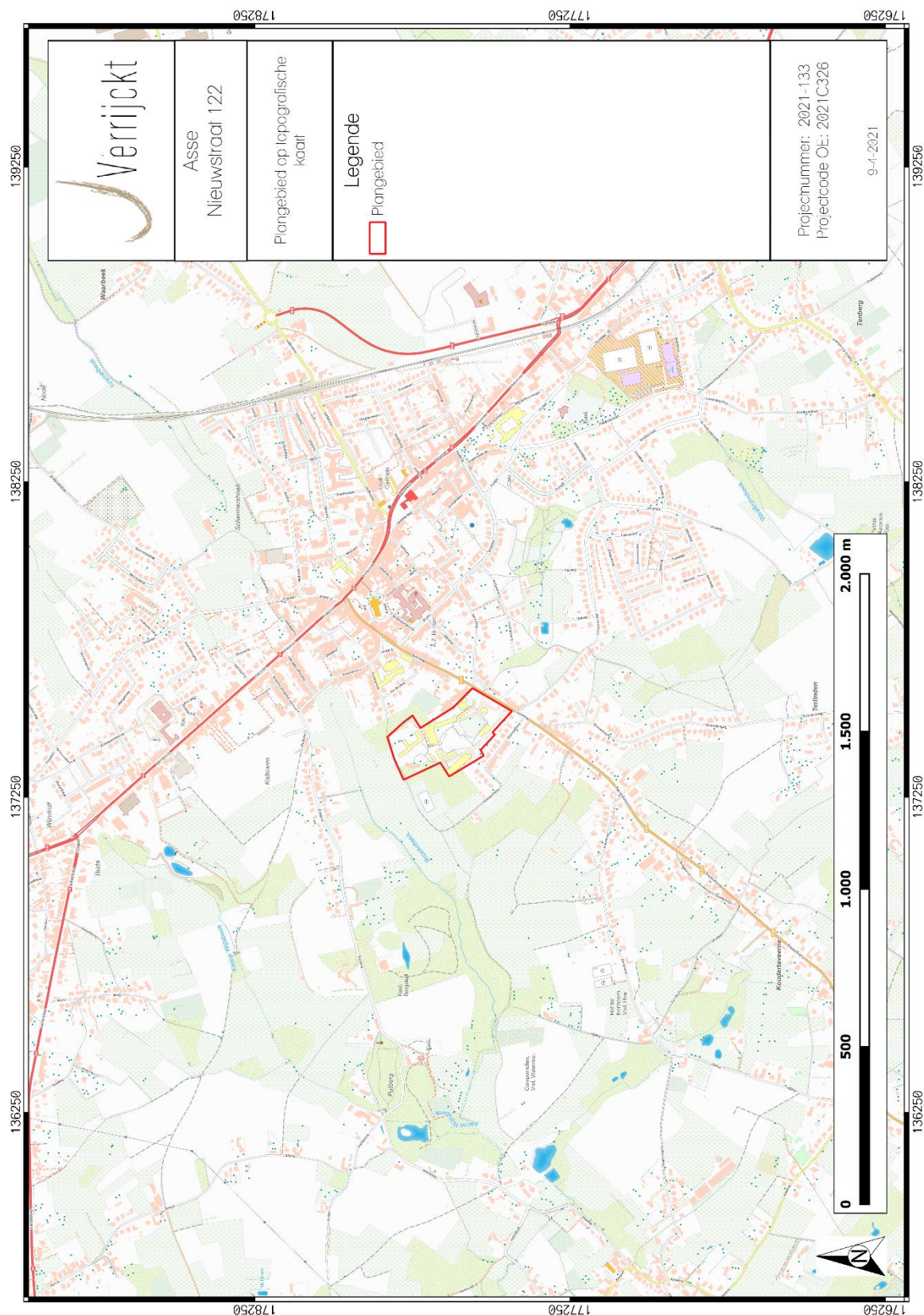
1	Bureauonderzoek.....	5
1.1	Beschrijvend gedeelte	5
1.1.1	Administratieve gegevens	5
1.1.2	Onderzoeksopdracht	8
1.1.3	Juridisch kader.....	9
1.1.4	Randvoorwaarden	9
1.2	Werkwijze en strategie.....	10
1.3	Aanleiding	11
1.3.1	Huidige situatie en gekende verstoringen	11
1.3.2	Geplande werken en bodemingrepen	13
1.4	Assessmentrapport.....	15
1.4.1	Topografische situering	15
1.4.2	Landschappelijke en hydrografische situering	15
1.4.3	Geologische situering	18
1.4.4	Bodemkundige situering	19
1.4.5	Historische bronnen	25
1.4.6	Cartografische bronnen	25
1.4.7	Archeologische bronnen	36
1.5	Besluit	51
1.5.1	Beantwoording onderzoeksvragen	51
1.5.2	Archeologische verwachting	52
1.5.3	Potentieel op kennisvermeerdering.....	53
1.5.4	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	54
1.5.5	Samenvatting	55
2	Lijst met figuren	56
3	Lijst met tabellen.....	56
4	Plannenlijst	57
5	Bibliografie	59
6	Bijlagen.....	61

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

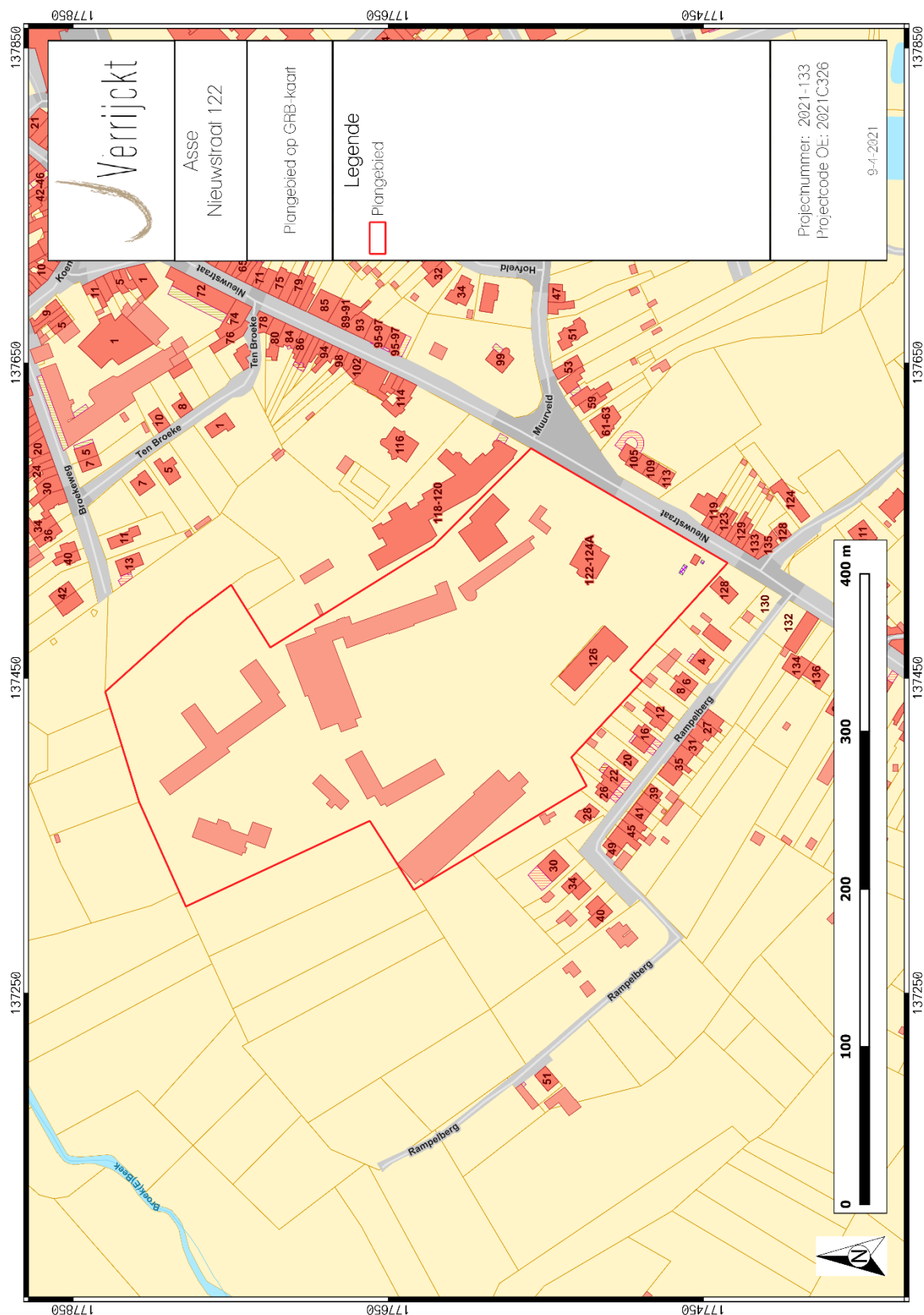
1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2021-133
Projectcode Onroerend Erfgoed	Bureauonderzoek	2021C326
Locatie	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Asse
	Straat	Nieuwstraat 122
Kadastrale gegevens	Gemeente	Asse
	Afdeling	1
	Sectie	F
	Percelen	49R7
Coördinaten	Noordwest	X: 137305,1125 Y: 177778,5252
	Noordoost	X: 137441,384 Y: 177829,6936
	Zuidoost	X: 137595,8976 Y: 177559,4961
	Zuidwest	X: 137523,1282 Y: 177434,7059
Oppervlakte plangebied		59.631 m²
Oppervlakte bodemingreep		1.806 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

¹ AGIV 2021a

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)²

² AGIV 2021c

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de vraag tot een omgevingsvergunning voor de sloop van enkele schoolgebouwen aan de Nieuwstraat 122 te Asse (prov. Vlaams-Brabant).

Dit bureauonderzoek is de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een archeologienota in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord dreigen te worden én of er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied wordt vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra akte genomen is van de archeologienota door Onroerend Erfgoed.

Om een gedegen advies op te stellen dienen minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.1.3 *Juridisch kader*

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd dreigen te worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek. Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Van deze archeologienota dient akte genomen te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed, welke nadien bij de aanvraag gevoegd moet worden. Van zodra akte genomen is van deze archeologienota, is deze bindend.

Binnen het plangebied wordt de sloop van enkele schoolgebouwen gepland. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 59.631m². De totale bodemingreep bedraagt 1.806m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 3.000m² of meer én de ingreep in de bodem is minstens 1000m². Hierdoor dient, volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een archeologienota te worden toegevoegd aan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.³

1.1.4 *Randvoorwaarden*

Niet van toepassing.

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021.

1.2 Werkwijze en strategie

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied vrijgegeven kan worden.

Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen van de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen creëren van de fysisch-geografische situatie en landschappelijke ligging, is er beroep gedaan op de gekende geografische, geologische en bodemkundige bronnen.

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto's
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart
- Bodemkaart

Vervolgens wordt een historische en archeologische analyse van het plangebied uitgevoerd. Hierbij wordt zowel archeologische als historische vakliteratuur en het beschikbare historische en archeologische kaartmateriaal geraadpleegd. Dit historische kaartmateriaal kan een beeld geven van de evolutie van het landgebruik in en in de omgeving van het plangebied. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.

Volgend archeologisch en historisch kaartmateriaal werd geconsulteerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart
- Historische topografische kaarten en orthofoto's

Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

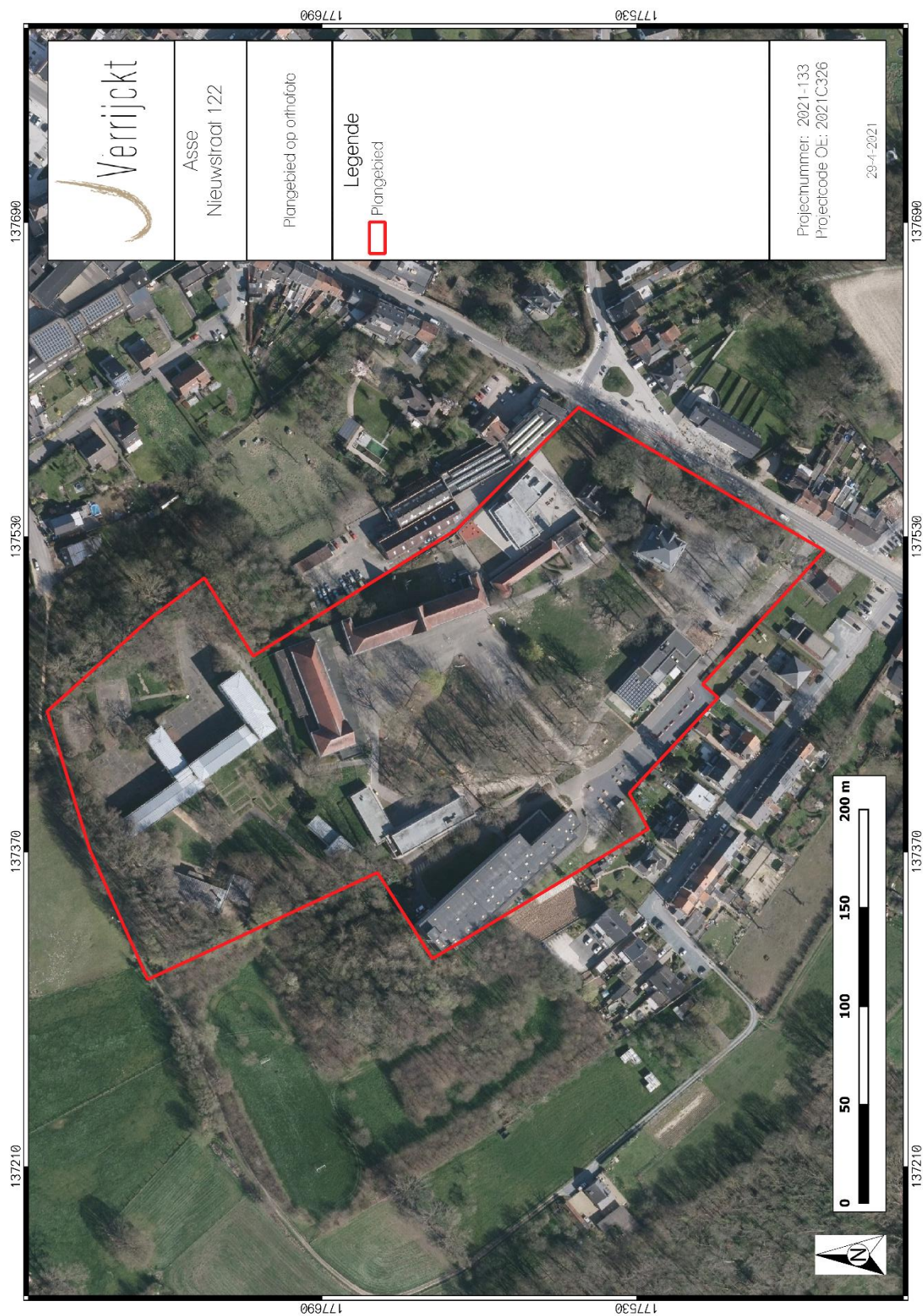
1.3 Aanleiding

1.3.1 Huidige situatie en gekende verstoringen

Momenteel situeren er zich op het terrein te Nieuwstraat 122 in Asse (prov. Vlaams-Brabant) schoolgebouwen van de Vijverbeek.

Binnen het terrein zijn de schoolgebouwen gelegen van de lagere school, middenschool en Atheneum. Vooraan aan de straatzijde is een parking gelegen. Verder zijn er nog verschillende verhardingen en groenzones aanwezig.

Alle plannen met de huidige toestand en de toekomstige toestand die werden aangeleverd door de opdrachtgever, worden in bijlage toegevoegd aan deze archeologienota.

Figuur 3: Projectgebied op Orthofoto⁴

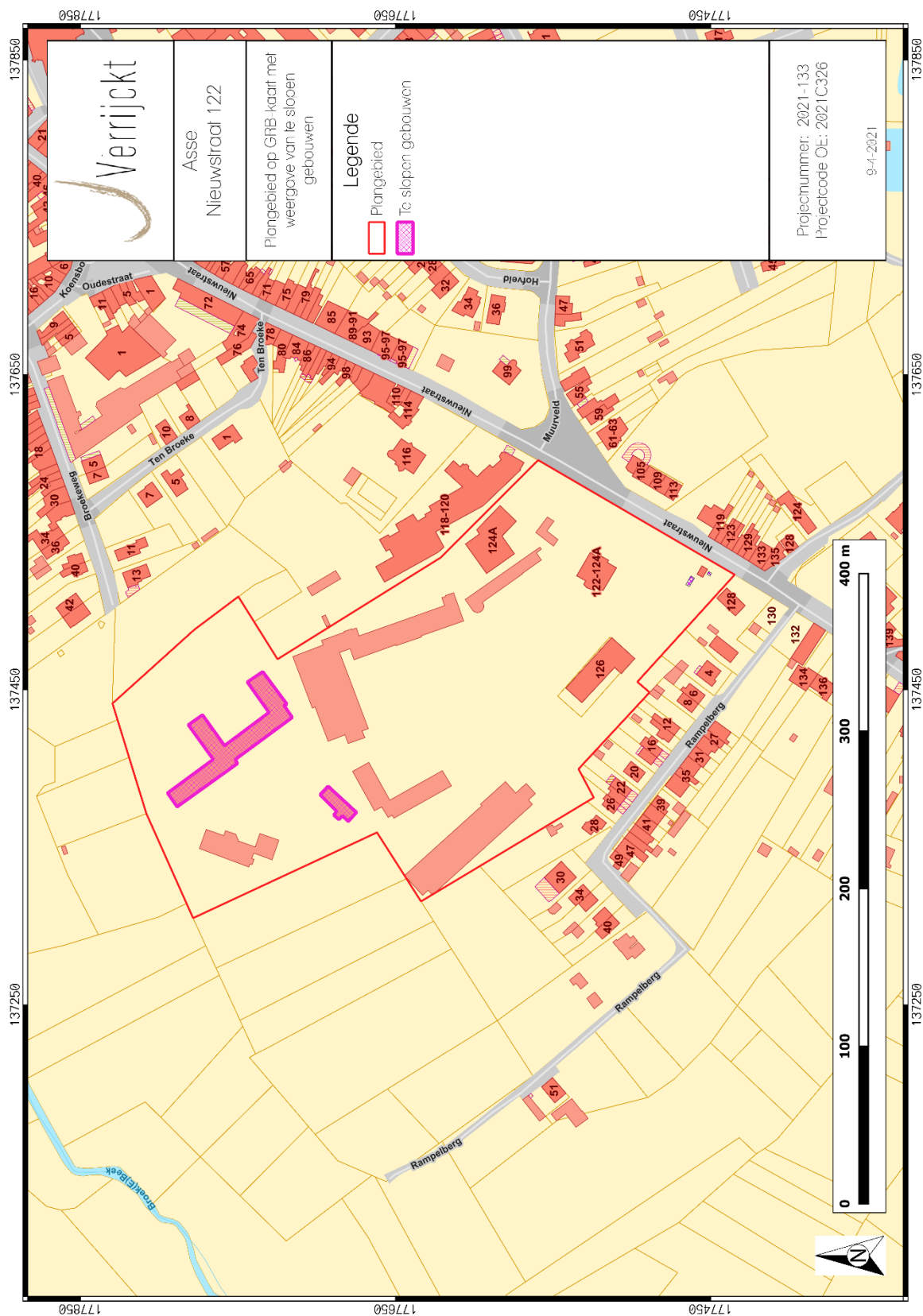
⁴ AGIV 2021d.

1.3.2 Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op de terreinen te Nieuwstraat 122 in Asse (prov. Vlaams-Brabant) de sloop van enkele schoolgebouwen.

Gezien de slechte bouwkundig en bouwfysische staat van deze gebouwen gelegen achteraan op de site van Vijverbeek langsheen de Nieuwstraat is er geopteerd om deze gebouwen te slopen. Het gaat hier over een leegstaand schoolgebouw en conciërgewoning, beiden gebouwd in 1964. Nadat de gebouwen verwijderd worden, plant men deze locatie als groenzone in te vullen. Ze willen het groene karakter van de site maximaal behouden. Dit zal dus geen nieuwe bodemverstoringen met zich meenemen.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 59.631 m². De totale bodemingreep bedraagt 1.806m².

Figuur 4: Toekomstige inplanting⁵

⁵ Plannen aangereikt door de opdrachtgever.

1.4 Assessmentrapport

1.4.1 Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Figuur 1 en Figuur 2. Het plangebied betreft het terrein gelegen aan de Nieuwstraat 122 te Asse (prov. Vlaams-Brabant). Het is gelegen ten zuidwesten van het centrum van Asse. Meer naar het westen toe is een landelijkere zone gelegen met akkers en weilanden.

1.4.2 Landschappelijke en hydrografische situering

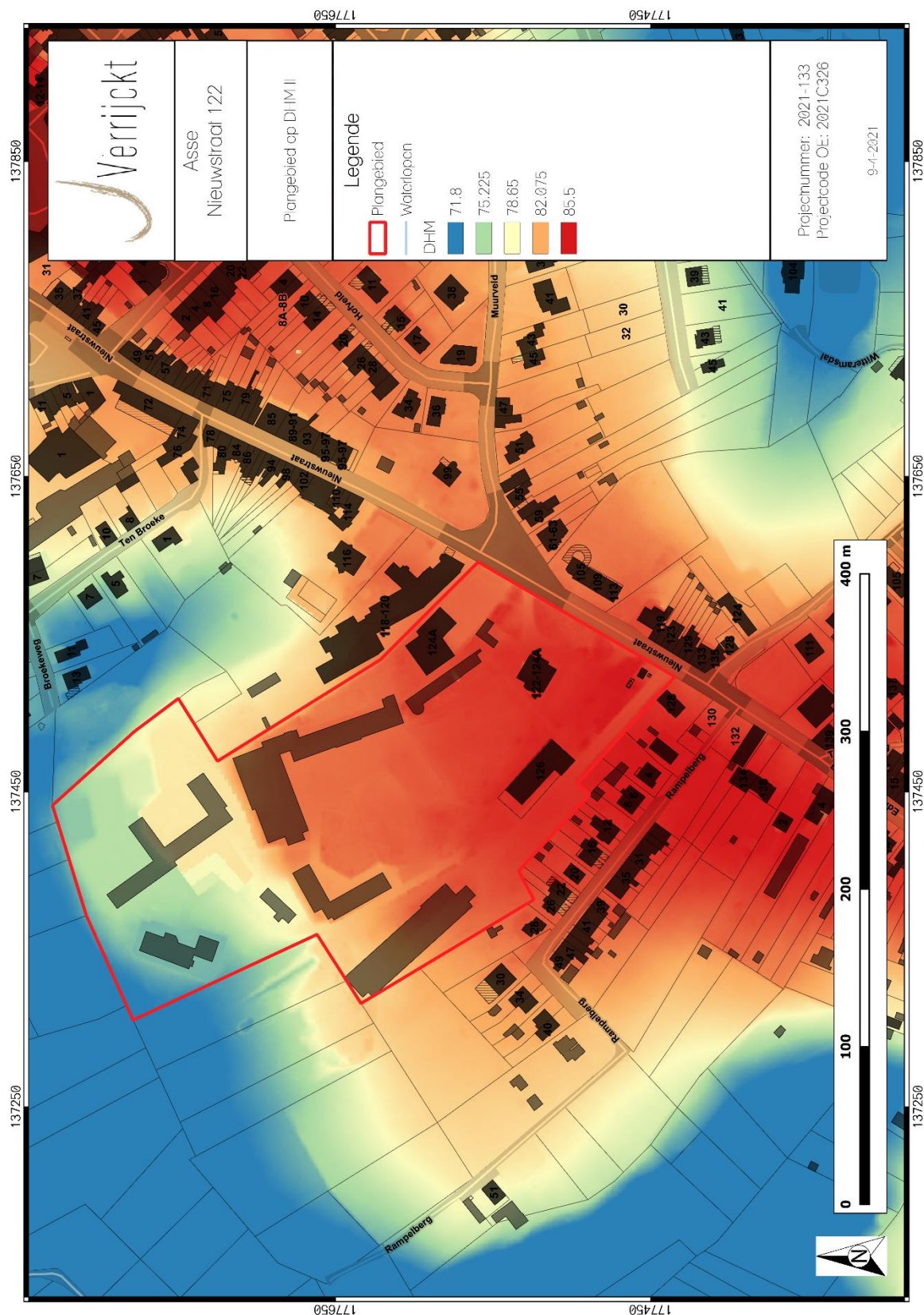
Het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 28.4 en 85.1m + TAW. Het terrein loopt sterk op naar het zuiden toe. Het plangebied ligt voornamelijk bovenaan een zandrug, het noordelijke deel eerder op de gradiëntzone naar de lager gelegen vallei. De Broekbeek stroomt ca. 150m ten noordwesten van het terrein.

De meeste kampementen van jager-verzamelaars kunnen verwacht worden in de zogenaamde gradiëntzone, die zich uitstrekt vanaf de gradiënt (de grens tussen 'lage/natte' en 'hoge/droge' bodems) tot ca. 200 à 250 m in het droge deel. Een verklaring voor deze relatie moet worden gezocht in de volgende factoren:

- Landschappelijke gradiënten worden gekenmerkt door het op korte afstand van elkaar voorkomen van een grote verscheidenheid aan vegetatie-typen. Dit brengt voor jager-verzamelaars met zich mee dat op dergelijke locaties een grote verscheidenheid aan voedselbronnen op korte afstand voorhanden is in de vorm van planten en dieren.
- Rivier- en beekdalen vormden markante en goed herkenbare elementen in het door bossen gedomineerde landschap. Met name in het Laat Paleolithicum en Mesolithicum vormden de dalen de belangrijkste transportroutes.
- Langs eroderende oevers van rivieren en beken kunnen vuursteenhoudende terrasafzettingen aan het daglicht treden. In een begroeid zandlandschap kan een dergelijke ontsluiting een belangrijke bron van vuursteen zijn.
- Water geldt als constante en betrouwbare voedselbron door de aanwezigheid van vis.
- De nabijheid en bereikbaarheid van (drink-)water.

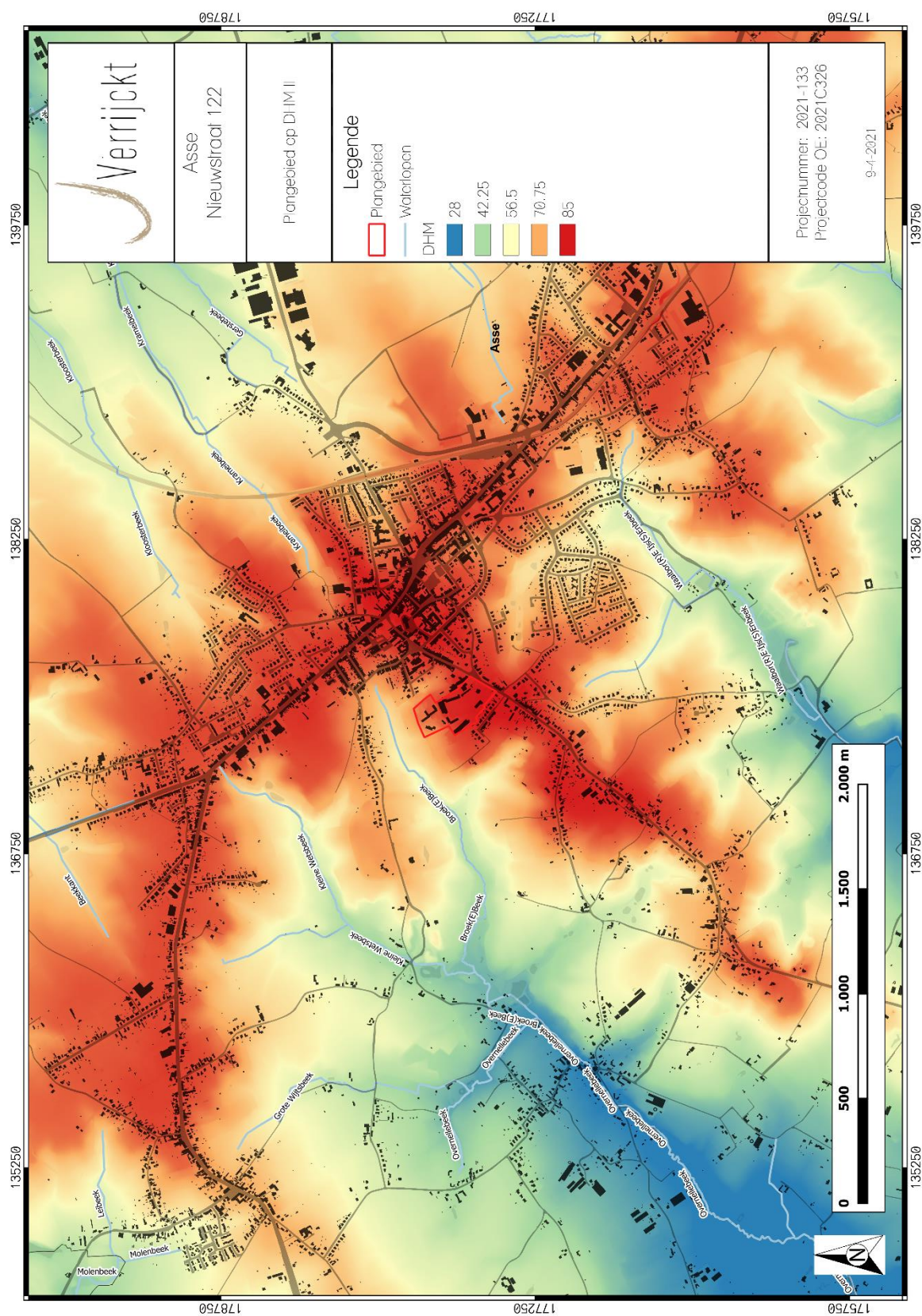
In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich op de cuesta van Asse.⁶ Het cuestalandschap bestaat uit een asymmetrische heuvel die ontstaan is door differentiële erosie van verschillende gesteenten in de ondergrond. De ene laag erodeert hierbij sneller dan de andere, waardoor de geomorfologie wordt aangepast met typisch zachte hellingen aan de ene kant en steilere hellingen (cuestafronten) aan de andere kant. In dit geval bevindt het plangebied zich op de zachtere, noordelijk gerichte helling. In de omgeving bevinden zich andere geomorfologische eenheden. Ten noorden bevindt zich het glacis van Buggenhout, ten westen situeert zich het interfluvium van de Schelde en Dender en ten oosten ligt het Noord-brabants plateau

⁶ DE MOOR & MOSTAERT 1993

Figuur 5: Pangebiet op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)⁷

⁷ AGIV 2021b

Figuur 6: Omgeving van het plangebied op het DHM⁸

⁸ AGIV 2021b

1.4.3 Geologische situering

De beschrijving van de verschillende lithologische eenheden hieronder gebeurt van boven naar onder, of van jong naar oud.

Paleogeen en Neogeen (Tertiair)

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van de **Formatie van Sint-Huibrechts-Hern**.

De Formatie van Sint Huibrechts-Hern of Sint Huibrechts-Hern Formatie (sic, afkorting: Sh) is een geologische formatie in de ondergrond van het noordoosten van België. De formatie bestaat uit een tot 30 meter dikke laag zand die afgezet werd in een ondiepe (epicontinentale) binnenzee in het vroege Oligoceen (meer precies: Laat-Priabonien tot Vroeg-Rupelien, rond 32 miljoen jaar geleden). De formatie wordt verdeeld in twee leden. Het Zand van Grimmertingen is een pakket kleig zand, waarin glauconiet, mica's en fossielen voorkomen. Daarbovenop ligt het Zand van Neerrepn, dat aan de basis een hardground heeft en bestaat uit fijn gelaagd wit zand, onderop vaak glauconiethoudend.

De Formatie van Sint Huibrechts-Hern behoort tot de Tongeren Groep, waartoe ook de deels gelijktijdig afgezette mariene zanden van de Formatie van Zelzate en de jongere lagunaire kleien en zanden van de Formatie van Borgloon behoren. Wanneer de laatste formatie afwezig is liggen op de Formatie van Sint Huibrechts-Hern afzettingen uit de Rupel Groep, zoals de formaties van Boom of Bilzen. Onder de Formatie van Sint Huibrechts-Hern kunnen diverse oudere lagen liggen, zoals afzettingen uit de Landen Groep of Ieper Groep (Laat-Paleoceen tot Vroeg-Eoceen). De Formatie van Sint Huibrechts-Hern wordt gecorreleerd met het Laagpakket van Klimmen uit de Nederlandse lithostratigrafie.⁹

Quartair 1/200.000

Op de Quartairgeologische kaart is het plangebied gekarteerd als **type 2**.

Dit type omvat fluviatile afzettingen van het Holocene en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichselien), die mogelijk afgedekt zijn met eolische afzettingen zoals silt (loess) uit het Weichselien (Laat-Pleistoceen), of mogelijk het Vroeg-Holocene in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen en/of hellingsafzettingen van het quartair.¹⁰

Quartair 1/50.000

Volgens de Quartair geologische kaart 1/50.000 staat het plangebied gekarteerd als **profieltype 17 en 0**.

Type 17 bestaat uit eolische leemlagen uit het Laat-Weichselien en Pre-Quartair substraat.

Type 0 bestaat uit Pre-quartair substraat.

⁹ GULLENTOPS en WOUTERS 1996: p.19-20.

¹⁰ GEOPUNT 2021.

1.4.4 Bodemkundige situering

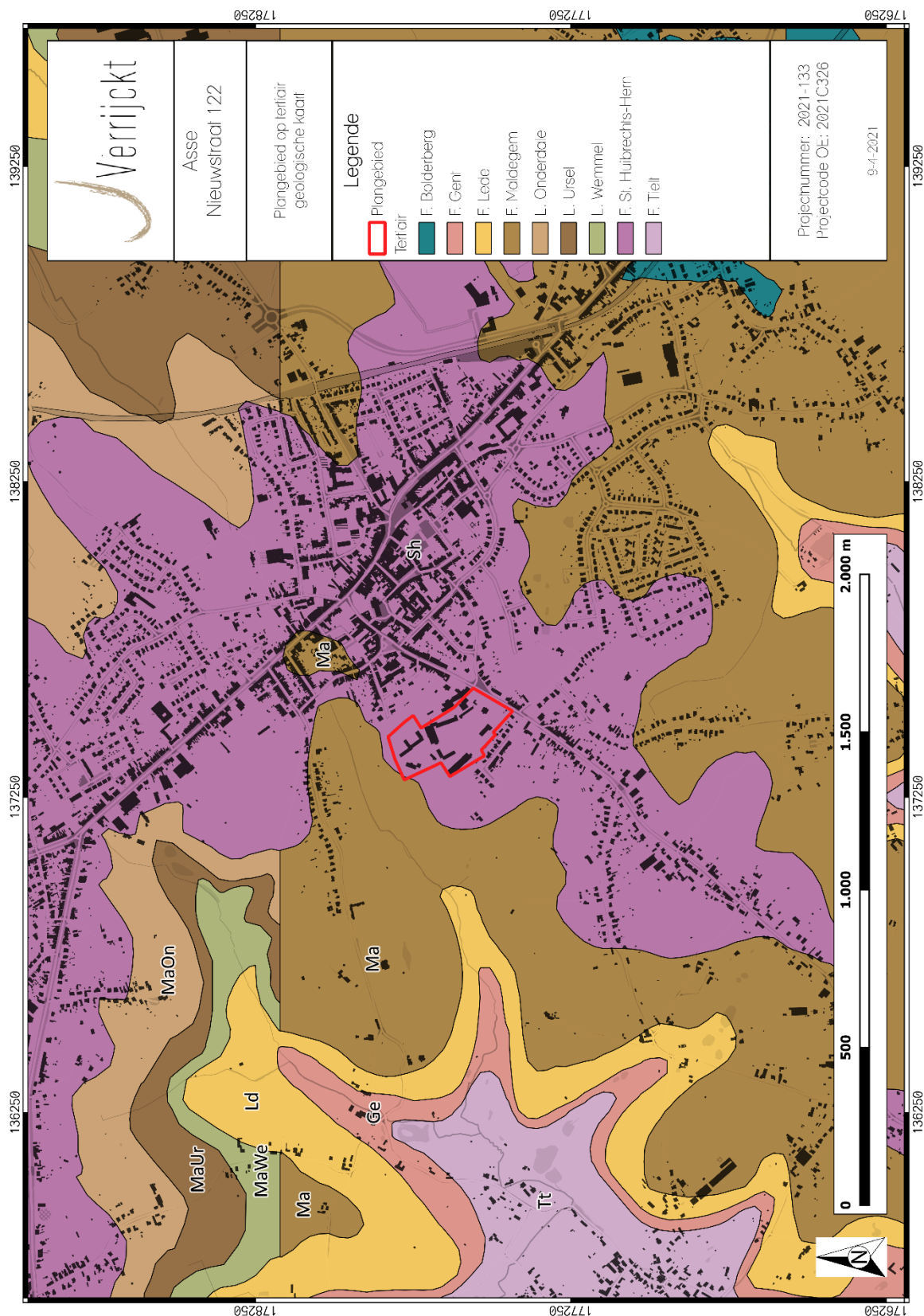
Op de bodemkaart van Vlaanderen¹¹ is de bodem in het plangebied gekarteerd als **Aba1**, **Adp** en **Ada1**.

Aba1: droge leemgronden met textuur B horizont; A horizont minder dan 40 cm. Na de ontbossing werd de A2 horizont van het oorspronkelijk profiel geheel of gedeeltelijk geërodeerd. De Ap horizont bestaat gewoonlijk uit licht leem en rust op het zwaar leem van de B2t horizont. Deze aanrijkingshorizont, bekend als terre-à-brique is een bruin zwaar leem, relatief rijk aan kleibestanddelen en met uitgesproken polyédrische structuur.

Adp: matig gleyige gronden op leem zonder profielontwikkeling. Deze matig natte alluviale bodem zonder profielontwikkeling hebben een bruingrijze Ap (20-25cm) die rust op een bruine C-horizont, waarin weinig of geen roestverschijnselen voorkomen tot 30-50 cm. De cg-horizont vertoont gleyverschijnselen die in de diepte toenemen.

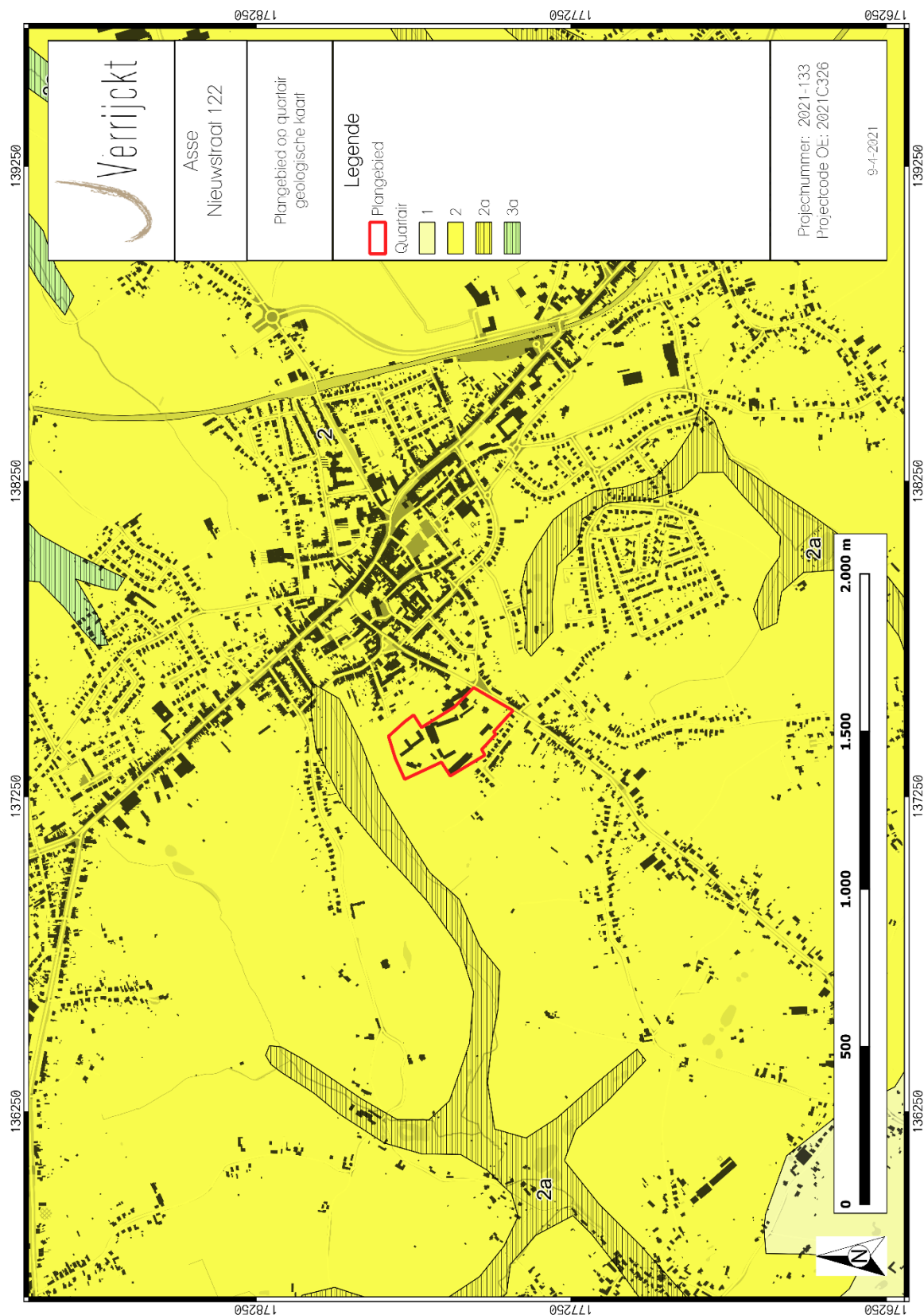
Ada1: matig gleyige leemgronden met textuur B-horizont. Deze gronden vertonen een bruingrijze bovengrond. De E-horizont, indien aanwezig, vertoont een bleekbruine kleur. Op de basiskleur van de textuur B is bruin met okerleurige gleyverschijnselen. Dieper in de Bt treft men grijsachtige vlekken aan en zeer vaak komen er (Fe, Mn) concreties voor.

¹¹ VAN RANST EN SYS 2000: p. 96.

Figuur 7: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart¹²

¹² DOV VLAANDEREN 2021b

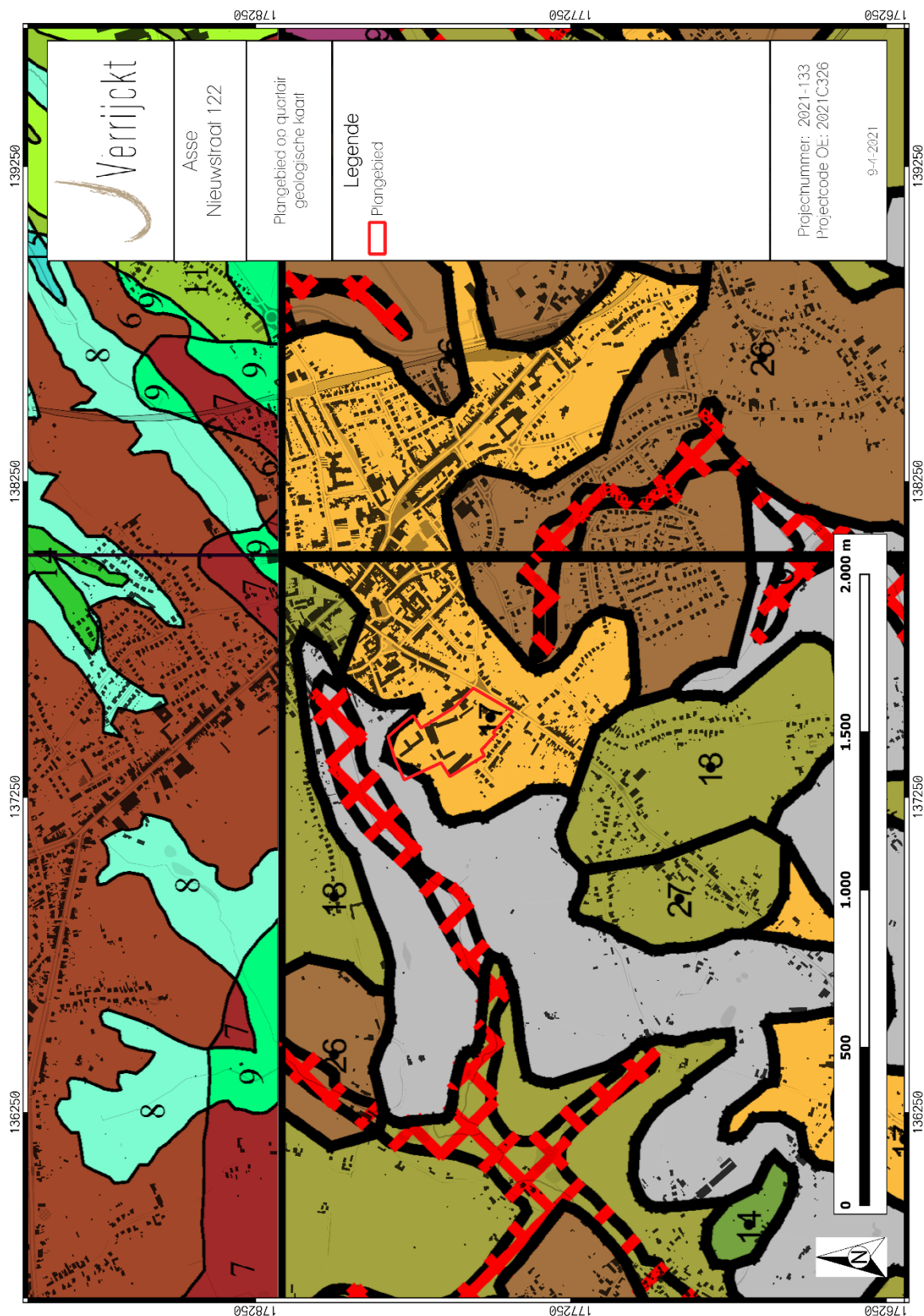
Figuur 8: Plangebied op de Quairairgeologische kaart 1:200.000¹³

¹³ DOV VLAANDEREN 2021c

2	
ELPw en/of HQ	ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.
	HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

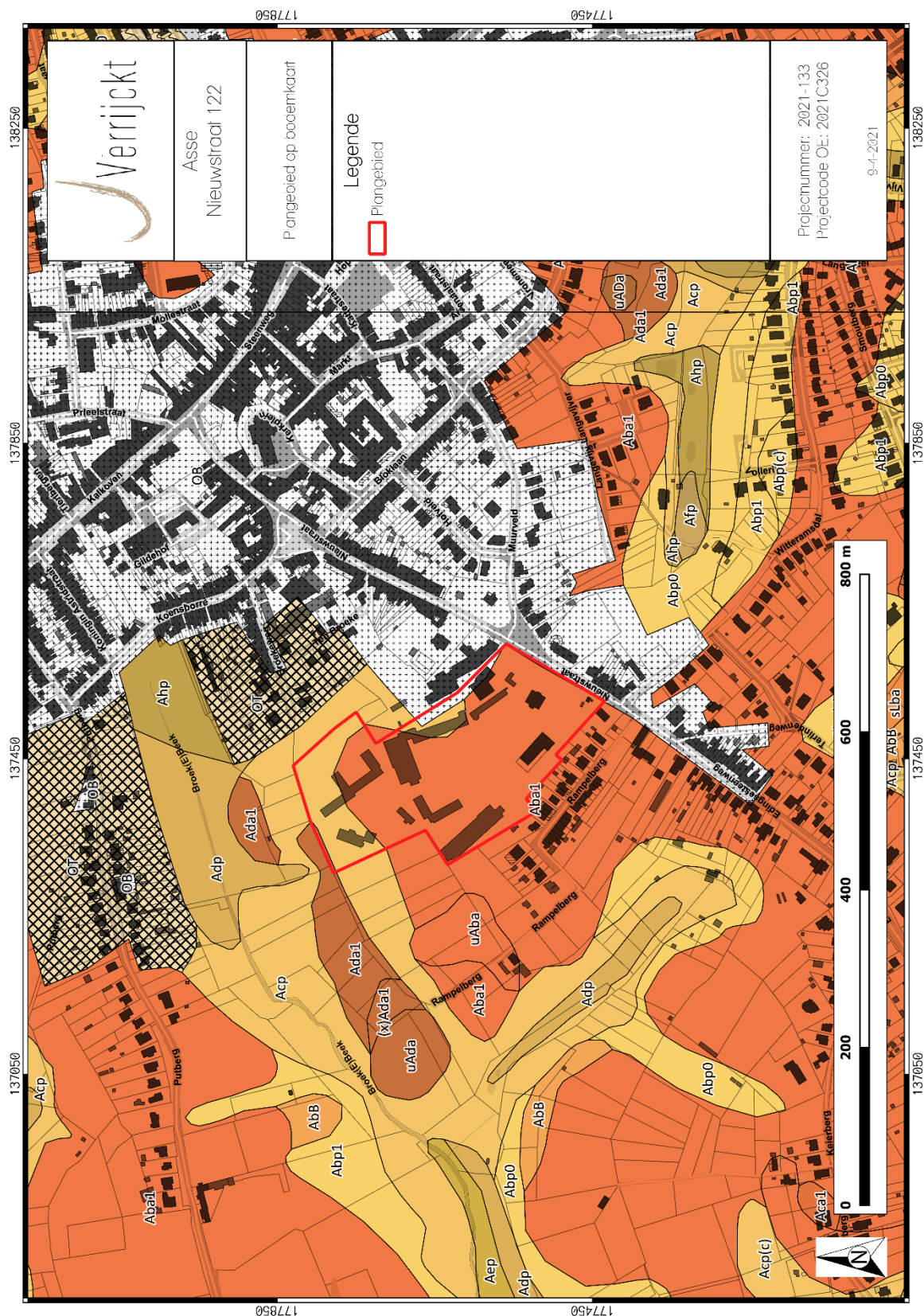
Figuur 9: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied¹⁴

¹⁴ DOV VLAANDEREN 2021c

Figuur 10: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000¹⁵

¹⁵ DOV VLAANDEREN 2021c

Figuur 11: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen¹⁶

¹⁶ DOV VLAANDEREN 2021a

1.4.5 Historische bronnen

Asse wordt vermeld in de “Vita Berlindis” in de 11^e eeuw als “Ascum”. Asse was in de Gallo-Romeinse periode al bewoond: dit is door verschillende vondsten al bewezen. Het gaat waarschijnlijk om enkele Nervische woonkernen die met elkaar verbonden waren en op de hoogtekammen gesitueerd kunnen worden. De natuurlijke hoogte van Asse was waarschijnlijk de reden waarom de Romeinen er een centrum hebben gemaakt van de noordelijke pagus in de Civitas Nerviorum. In de wijk Kalkoven ontwikkelde zich een vicus die niet alleen belangrijk was als militair en administratief centrum, maar ook als verkeersknooppunt en zijn grootste bloei kende in de tweede eeuw; buiten de vicus waren er ook al woonkernen in Morette en Asbeek. Naast de al bestaande wegen werd vermoedelijk in het midden van de eerste eeuw een rechtstreekse verbinding met Bavai, hoofdplaats van de civitas, gerealiseerd, namelijk de huidige Edingsesteenweg. Doorheen de vijfde tot zevende eeuw werd Asse en omgeving bewoond door Frankische boeren. Kleine woonkernen ontstonden, wat door de toponiemen eindigend op -gem kan worden afgeleid. Ook het gehucht waar het plangebied zich bevindt, namelijk Walfergem, maakt hier deel van uit. Op basis hiervan kan een verwachting geformuleerd worden voor archeologische relictten uit deze periode. De heerlijkheid Asse bleef gedurende de hele middeleeuwen rechtstreeks in handen van de hertogen van Brabant. Waarschijnlijk kregen de inwoners van Asse in de dertiende eeuw, ten tijde van Hendrik I van Brabant, een vrijheidskeure door de groeiende economie en handel. Vanaf de twaalfde eeuw werd er in de omgeving van Asse Lediaanse zandsteen ontgonnen. Ook het belang van de abdij van Affligem is belangrijk geweest in de ontwikkeling van de stad en omgeving.¹⁷

1.4.6 Cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Met deze bronnen kan nagegaan worden of er in historische tijden bebouwing is geweest op het terrein, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijker bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde topografische en kadasterkaarten. Mogelijk eerder aanwezige structuren kunnen intussen verdwenen zijn.

Villaret (1745-1748)

De Villaretkaart wordt eveneens de kaart van de Franse ingenieurs en geografen genoemd (1745-1748). Het bestrijkt grote delen van het huidige Belgische grondgebied en vertelt ons hoe het landschap erbij lag in het midden van de 18de eeuw. Na de slag bij Fontenoy (1745) kregen de Fransen voor enkele jaren de controle over onze gebieden. Het is in die militaire context dat de meer dan 80 kaartbladen ontstonden.

Op de Villaretkaart is het plangebied gelegen aan de voorloper van de Nieuwstraat. Het terrein is onbebouwd en werd niet specifiek gekarteerd.

¹⁷ IOE 2018, ID: 14613

Ferraris (1771-1778)

De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn.

Op de Ferrariskaart ligt het projectgebied binnen een zone die wordt weergegeven als akkerland. Het terrein zelf blijft onbebouwd, maar langsheen de huidige Nieuwstraat zijn wel verschillende woningen zichtbaar.

Vervolgens worden vier cartografische bronnen uit de 19de eeuw vergeleken.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.

Op de Atlas der Buurtwegen wordt het plangebied weergegeven over verschillende percelen. De invulling hiervan is niet weergegeven. Er loopt een voetweg van het noordwesten naar het zuidoosten, die wordt aangeduid als 'sentier 98'. Een tweede voetweg (sentier 82) loopt langs de noordelijke grens van het terrein.

Vandermaelen (1846-1854)

De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778.

Op de Vandermaelenkaart zien we een gelijkaardig beeld als op de Atlas der Buurtwegen. Ook hier zien we de voetweg over het terrein lopen. Verder blijft het terrein onbebouwd.

Popp (1842-1879)

Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879).

Ook de Popp-kaart geeft eenzelfde beeld als vorige kaarten. Er lijken handmatige aanpassingen te zijn gemaakt met potlood in het noordelijke deel van het plangebied. Deze percelen werden gearceerd, het is onduidelijk wat hiermee bedoeld werd.

Topografische kaart 1904

Een vierde bron uit de 19de eeuw is de topografische kaart van België uit 1904.

De eerste grote veranderingen zijn zichtbaar op de topografische kaart uit 1904, hier is voor het eerst bebouwing zichtbaar. Het gaat om een gebouw gelegen aan de straatzijde met een tuinzone

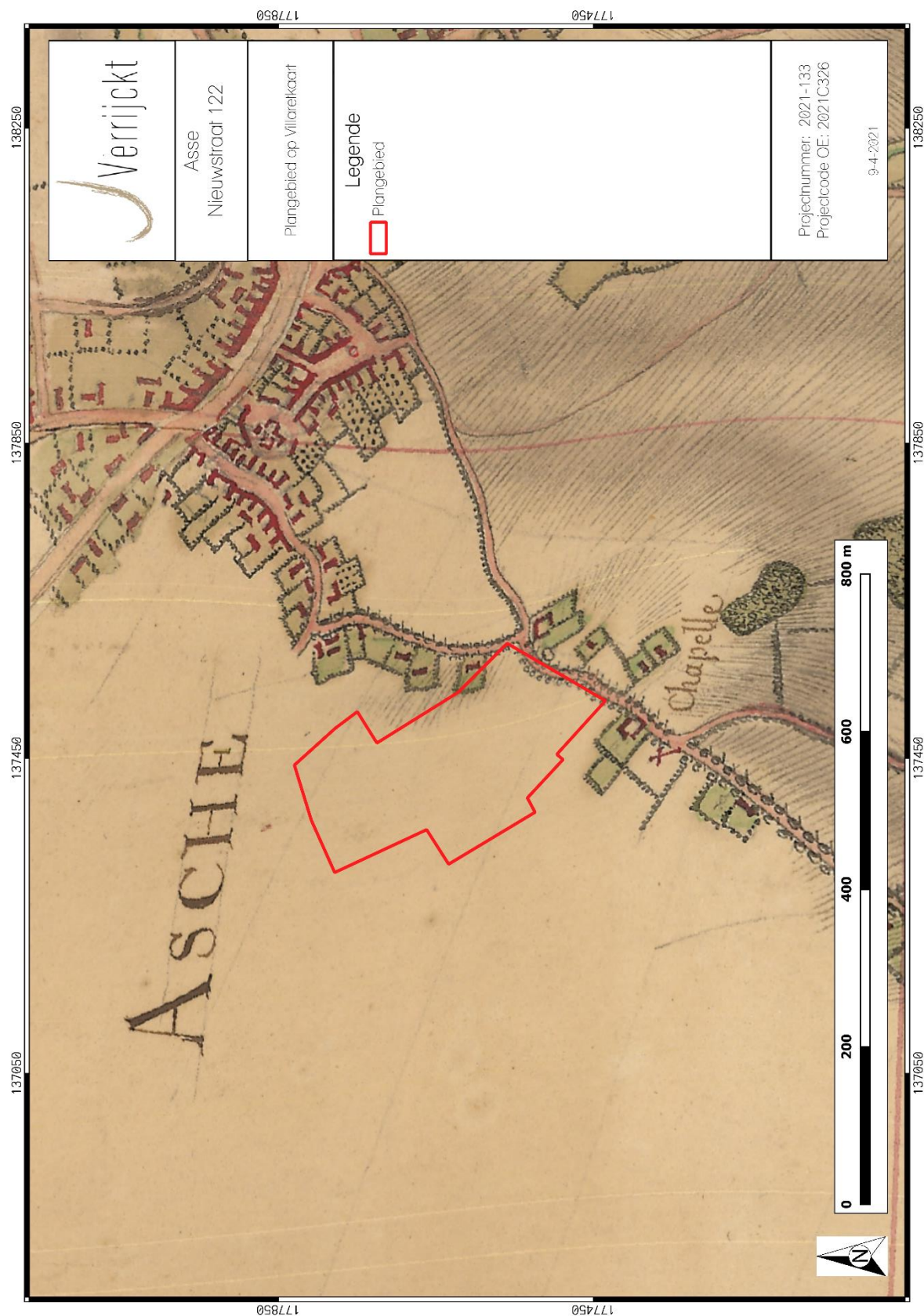
rondom. Dit is het landhuis "Vijverbeek", gebouwd in opdracht van de familie Goossens, rond 1885. Het overige terrein wordt niet specifiek gekarteerd.

Vervolgens worden er topografische kaarten uit de 20ste en 21ste eeuw vergeleken.

Topografische kaart 1939, 1969

Op de topografische kaarten van 1939 is een nieuw gebouw zichtbaar. Verder werd ook de tuinzone verder uitgebreid. Enkel de noordelijke hoek van het terrein is niet in gebruik.

De topografische kaart van 1969 toont dan weer een heel ander beeld. Hier zijn voor het eerst alle schoolgebouwen zichtbaar.

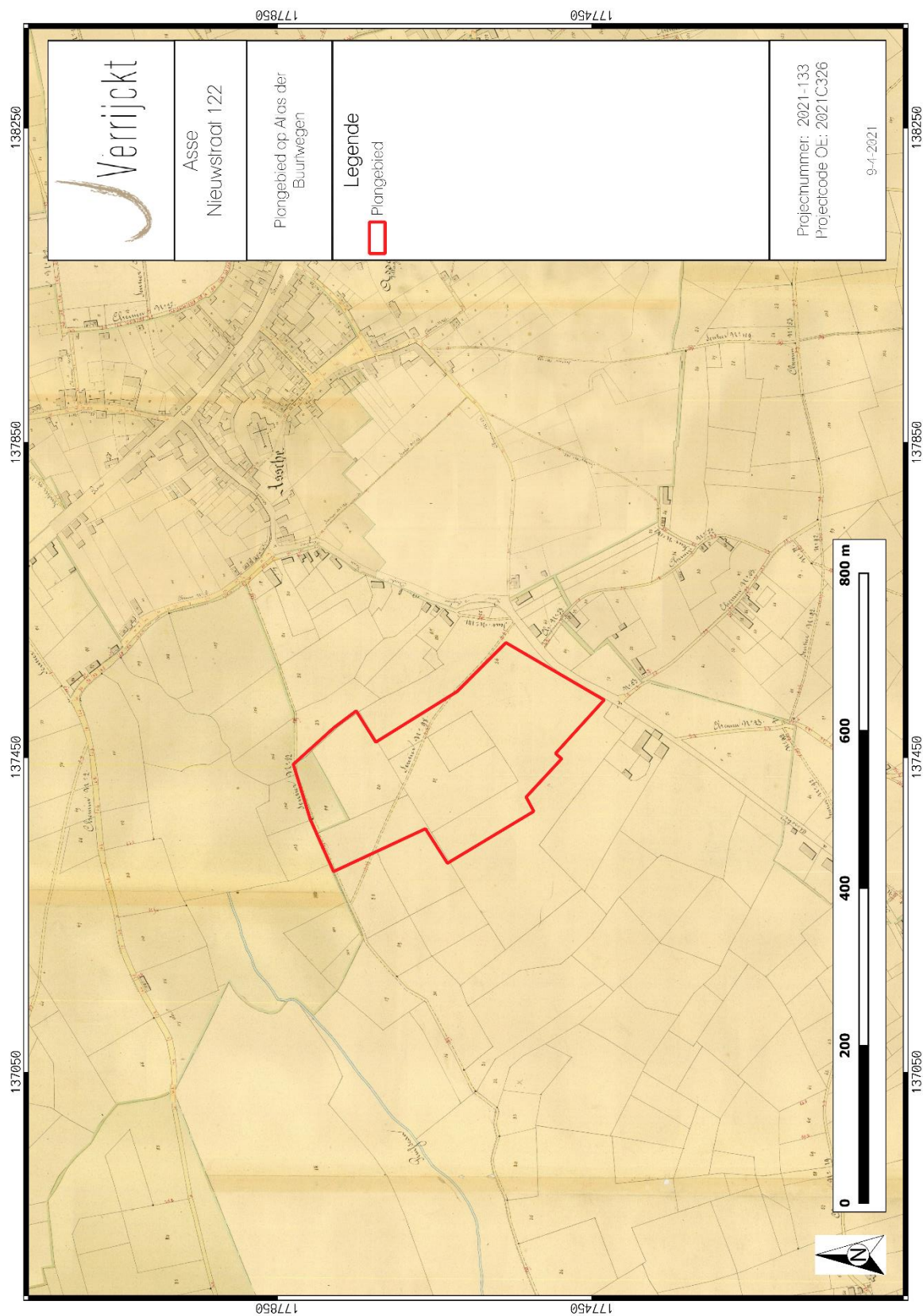

Figuur 12: Plangebied op Villaretkaart

Figuur 13: Plangebied op de Ferrariskaart¹⁸

¹⁸ GEOPUNT 2021c

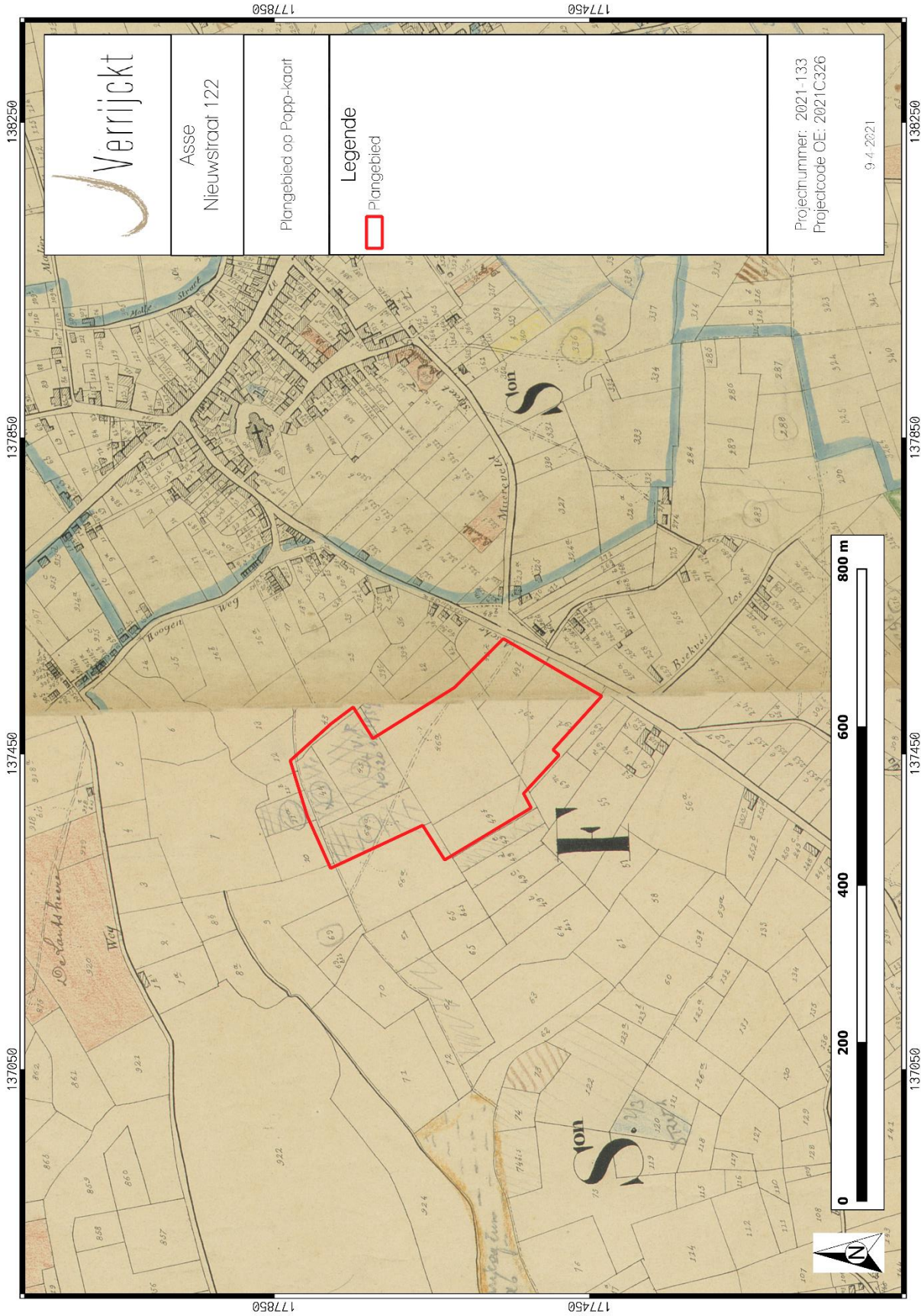
Figuur 14: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen¹⁹

¹⁹ GEOPUNT 2021b

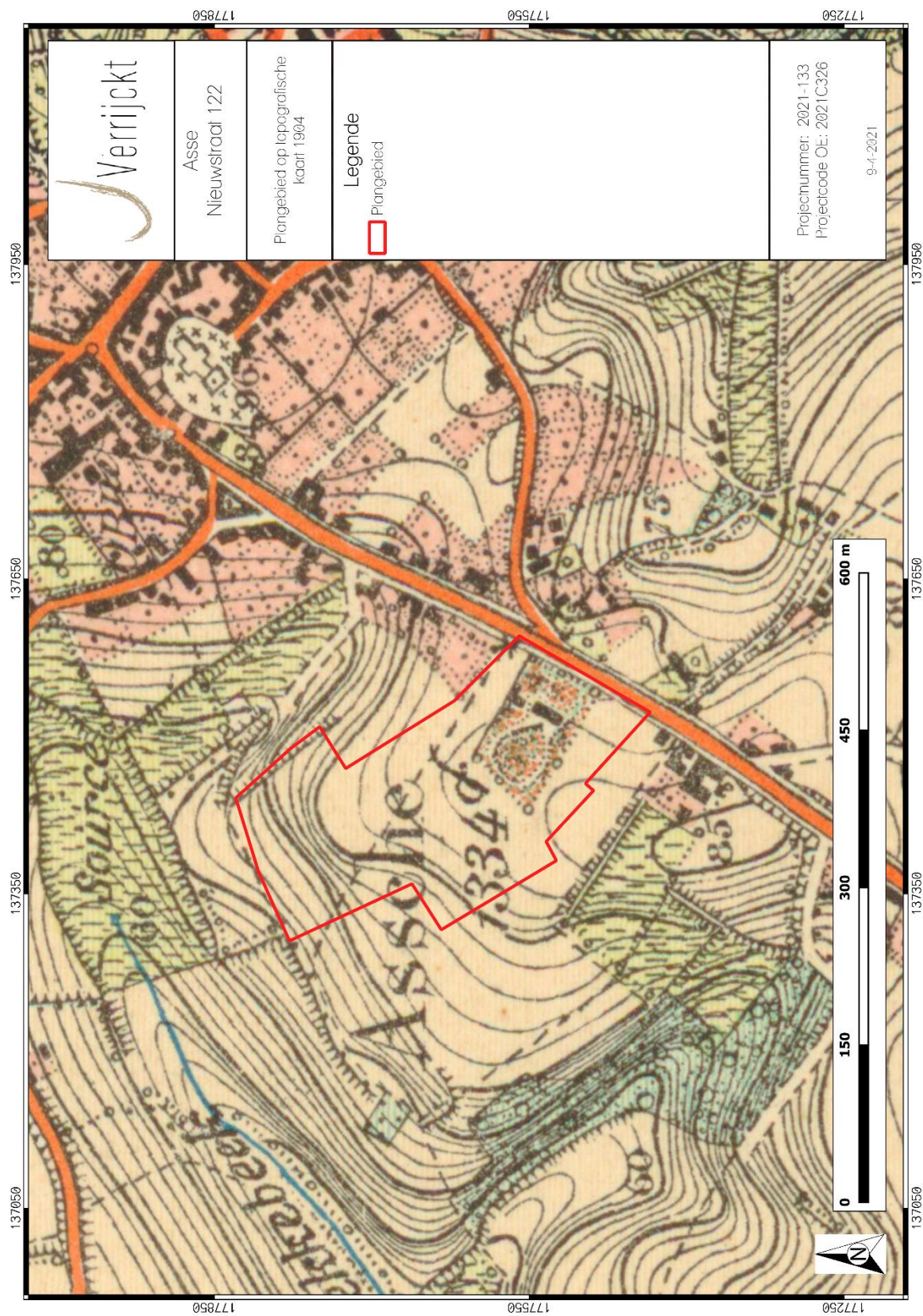

Figuur 15: Plangebied op de Vandermaelenkaart²⁰

²⁰ GEOPUNT 2021d

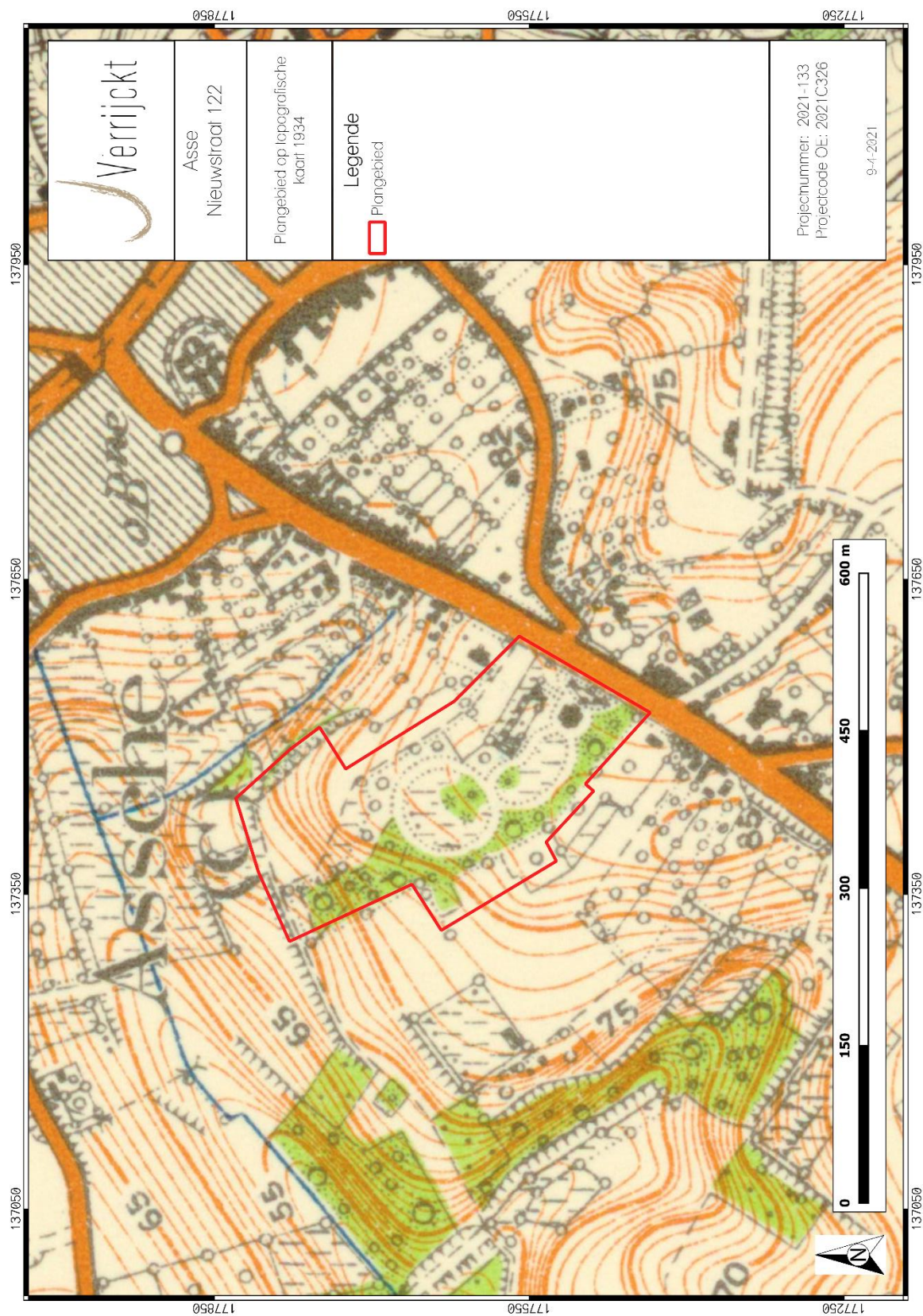

Figuur 16: Plangebied op Popp-kaart

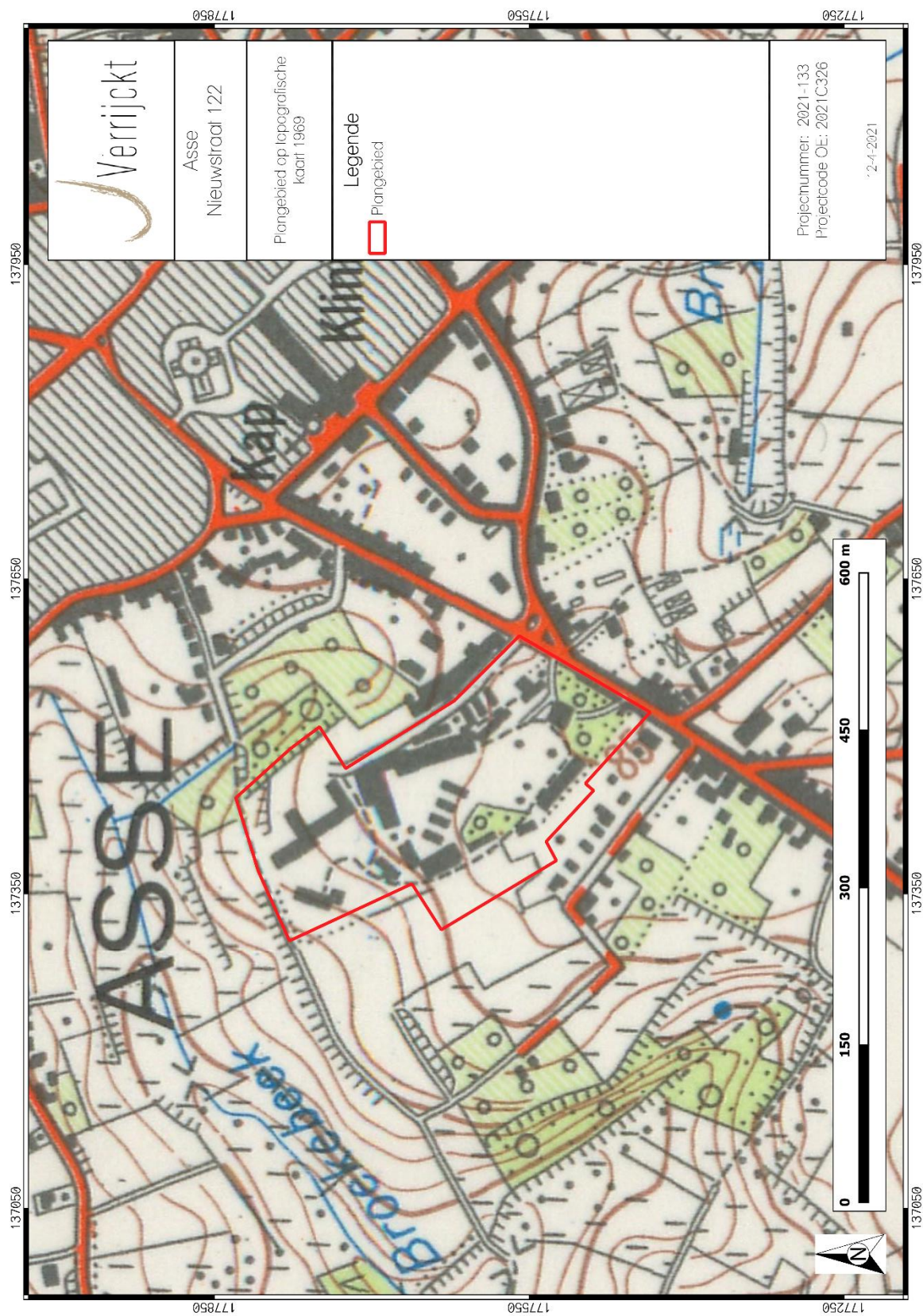
Figuur 17: Plangebied op de topografische kaart uit 1904 ²¹

²¹ NGI 2021a

Figuur 18: Plangebied op de topografische kaart uit 1939²²

²² NGI 2021d

Figuur 19: Plangebied op de topografische kaart uit 1969²³

²³ NGI 2021d

1.4.7 Archeologische bronnen

1.4.7.1 Centraal Archeologische Inventaris (CAI)

Binnen de contouren van het plangebied zijn er geen archeologische waarden gekend. Voor de ruime omgeving binnen een straal van 1000m van het plangebied kunnen zowel de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), als de archeologische gebeurtenissen, (vastgestelde) archeologische zones en archeologienota's waarvan akte werd genomen, geraadpleegd worden. Allereerst volgt hieronder een lijst van de gekende archeologische waarden zoals geregistreerd in de archeologische databank van vindplaatsen in Vlaanderen (CAI). Vervolgens worden de relevante vooronderzoeken met en zonder ingreep in de bodem opgelijst en kort besproken.

Gezien de Romeinse Vicus Asse-Kalkoven (CAI 1207) zich ca. 350m ten noorden van het plangebied bevindt, zijn vele vondstconcentraties en onderzoeken hiermee verbonden. Het gaat onder meer over geplaveide wegen (1207), mogelijke winterkampement (113), gebouwrsten (151371, 1207), grachten (o.a. 1929, 157993, 20087, 2283), waterputten (1207, 1941), grafresten (206922) en vele vondsten. Het is wel duidelijk dat er ook in vroegere perioden al bewoning was in Asse, door de verschillende steentijd vondsten, eveneens voornamelijk in het noorden gelegen. Het gaat o.a. om vuursteen artefacten uit het finaal paleolithicum (206922) en verschillende vondsten zoals bijlen, afslagen en schrabbers uit het neolithicum (151369). Middeleeuwse sporen worden eerder ten oosten van het plangebied aangetroffen. Zo zou er een indicatie zijn van een mogelijke motteheuvel (106) en de 13de eeuwse Sint-Martinuskerk (105).

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied

CAI-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	DATERING	BRON
106	BORCHT VAN ASSE	INDICATOR OP TOP VAN HEUVEL CA 85 M HOOG. MOTTEHEUVEL	VOLLE MIDDELEEUEWEN	VERBESSELT J. 1966: TUSSEN ZENNE EN DENDER -IV, HET PAROCHIEWEZEN IN BRABANT TOT HET EINDE VAN DE 13DE EEUW, DEEL 5, 26-33 CLAES, B. 2002: CASTRALE MOTTES IN VLAAMS-BRABANT. INVENTARIS EN VERGELIJKING, ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 309-310
105	PAROCHIEKERK SINT-MARTINUS	KERK OPKLIMMEND TOT BEGIN 13 ^{DE} EEUW, MAAR IN DE LOOP DER EEUWEN VERBOUWD + KERKHOF	VOLLE MIDDELEEUEWEN	VERBESSELT J. 1966: TUSSEN ZENNE EN DENDER -IV, HET PAROCHIEWEZEN IN BRABANT TOT HET EINDE VAN DE 13DE EEUW, DEEL 5, 21 EV., 59-61. KENNES H. 2005: INVENTARIS VAN HET BOUWKUNDIG ERFGOED. PROVINCIE VLAAMS-BRABANT GEMEENTE ASSE, DEELGEMEENTEN ASSE, BEKKZERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK, BOUWEN DOOR DE EEUWEN HEEN IN VLAANDEREN, 41-47

				DE MAEGD C. EN VAN AERSCHOT S. 1975: INVENTARIS VAN HET CULTUURBEZIT IN BELGIË, ARCHITECTUUR, VLAAMS-BRABANT, HALLE-VILVOORDE, BOUWEN DOOR DE EEUWEN HEEN, 2N, 9-10
219746	MARKT 5 HUIS STAS	OPGRAVING 2017. OUDESTESPOREN DATEREN UIT 12-13 ^{DE} EEUW (CULTUURLAAG) LEEMONTGINNINGSKUILEN 13-15 ^{DE} EEUW. MUURWERK, BEERPUT EN AFVALKUILEN 16-17 ^{DE} EEUW LEEMONTGINNINGSKUILEN 16-17 ^{DE} EEUW NIEUWE AANBOUW MET KELDER 18-19 ^{DE} EEUW AFVALKUILEN EN BEERPUTTEN 18-19 ^{DE} EEUW	LATE MIDDELEEUWEN – NIEUWE TIJD	VAN REMOORTER, O., 2017. ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING ASSE - MARKT 5 'HUIS STAS', BASSEVELDE: BAAC VLAANDEREN RAPPORT 816
2002	MARKT 10	LOSSE VONDST MUNTEN PHILIPS II	16 ^{DE} EEUW	DE SMEDT F. 2006: GELEGENHEIDSVONDSTEN. ASCANIA 49, NR. 3, 96.
151338	HOPMARKT	VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM: MOGELIJKE LEEMEXTRACTIEKUIL 14- 16 ^{DE} EEUW RESTEN BEBOUWING ZOALS OP FERRARISKAART	LATE MIDDELEEUWEN 18-20 ^E EEUW	SEVENANTS, W. 2010: ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE ASSE - HOPMARKT (PROVINCIE VLAAMS-BRABANT), ONUITGEGEVEN RAPPORT
10007	ONZE-LIEVE- VROUWGASTHUIS	GASTHUIS MET BIJBEHOREND KAPEL VERMELD IN 1290 13 ^{DE} EEUW AFVALKUILEN, BEERPUT, PAARDENSKELETEN, INHUMATIEGRAVEN	LATE MIDDELEEUWEN	NNES H. 2005: INVENTARIS VAN HET BOUWKUNDIG ERFGOED. PROVINCIE VLAAMS-BRABANT GEMEENTE ASSE, DEELGEMEENTEN ASSE, BEKKERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK, BOUWEN DOOR DE EEUWEN HEEN IN VLAANDEREN, 25-31 DE MAEGD C. EN VAN AERSCHOT S. 1975: INVENTARIS VAN HET CULTUURBEZIT IN BELGIË, ARCHITECTUUR, VLAAMS- BRABANT, HALLE-VILVOORDE, BOUWEN DOOR DE EEUWEN HEEN, 2N, 10-12 VERBESSELT J. 1966: TUSSEN ZENNE EN DENDER -IV, HET PAROCHIEWEZEN IN BRABANT

				TOT HET EINDE VAN DE 13DE EEUW, DEEL 5, 56-58 PATROUILLE, E. & SAERENS, S. 2006: RECENT PROEFSLEUVENONDERZOEK IN ASSE, FENIKS 1. JAARBOEK VAN DE ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS VZW 2006, 90
1285	MOLEN VAN ASSE	HOUTEN GRAANWINDMOLEN 1659-1913	17 ^{DE} EEUW	FERRARIS KAART - KABINETSKAART DER OOSTENRIJKSE NEDERLANDEN EN HET PRINSBISDOM LUIK, 1771 – 1778 HOLEMANS H. 1991: BRABANTSE WIND- EN WATERMOLENS : KADASTERGEGEVENS 1835-1985 2, HALLE-VILVOORDE (A-L), 14-15 KENNES H. 2005: INVENTARIS VAN HET BOUWKUNDIG ERFGOED. PROVINCIE VLAAMS-BRABANT GEMEENTE ASSE, DEELGEMEENTEN ASSE, BEKKERZEEL, KOBBERGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK, BOUWEN DOOR DE EEUWEN HEEN IN VLAANDEREN, 66
206922	PRIEELSTRAAT III	VOORONDERZOEK EN OPGRAVING 3 VUURSTEEN ARTEFACTEN 11 BRANDRESTENGRAVEN IN GRAFVELDJE, WEGTRACÉ, OFFERKUIL GRACHT POTTENBAKKERSAFVAL, POTTENBAKKERSOVEN, VELDOVEN BAKSTEENOVEN, SKELETONDERDELEN KLEIN PAARD	FINAAL PALEOLITHICUM Romeinse tijd Volle middeleeuwen Late middeleeuwen 16de eeuw	VAN LIEFFERINGE, N., 2017. HET ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK AAN DE PRIEELSTRAAT TE ASSE, TIENEN: STUDIEBUREAU ARCHEOLOGIE, ARCHEO-RAPPORT 424 HUS, J., ECH-CHAKROUNI, S. & VAN LIEFFERINGE, N., 2015. ARCHEOMAGNETISCHE DATERING VAN EEN BAKSTEENOVEN TE ASSE (VBR). ARCHAEOLOGIA MEDIAEVALIS, 38 VANDER GINST, V., DE RAYMAEKER, A. & SMEETS, M., 2014. HET ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK AAN DE KALKOVEN - PRIEELSTRAAT TE ASSE, KESSEL-LO: STUDIEBUREAU ARCHEOLOGIE.
78	HOOGEN	DAKPANNEN	ROMEINSE TIJD	DESITTERE M. 1963: BIBLIOGRAFISCH REPERTORIUM DER OUDHEIDKUNDIGE VONDSTEN IN BRABANT (VANAF DE BRONSTIJD TOT DE AAN DE NOORMANNEN), OUDHEIDKUNDIGE REPERTORIA, III, 8 ARCHIEF IAP ASSE - KAARTMATERIAAL MET HYPOTHETISCH WEGTRACÉ

				ROMEINSE BAAN BAVAY-ASSE DOOR MERTENS MICHIELS, D. 2001: ASSE VAN IJZERTIJD TOT ROMEINSE TIJD. EEN ANALYTISCHE BESPREKING VAN DE ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN VAN ASSE EN ZIJN DEELGEMEENTEN (BEKKERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK), ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN, 62.
161714	PUTBERG I	VERHOOPTE GALLO-ROMEINSE WEG WERD NIET AANGETROFFEN EEN WEG AANGETROFFEN DIE IN 1845 ALLESZINS NOG ZICHTBAAR WAS.	ONBEPaald	SAERENS, S. 2006: GEOFYSISCH ONDERZOEK AAN DE BORGSTAD/PUTBERGSTRAAT IN ASSE, FENIKS 1. JAARBOEK VAN DE ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS VZW 2006, 133-144.
113	BORGSTAD I	MOGELIJK OPPIDUM UIT DE IJZERTIJD VAN HET ÉPÉRON BARRÉ TYPE, ATREBATISCHE MUNTEN EN CERAMIEK, STENEN PAARDENKOP, BOUWMATERIAAL EEN ROMEINS KAMP UIT DE PERIODE VAN DE ROMEINSE INVALLen (HET WINTERKAMP VAN QUITUS CICERO?), CONSULAIRE MUNT VAN CICERO, BOUWMATERIALEN	LATE IJZERTIJD VROEG ROMEINSE TIJD	ERBESSELT J. 1966: HET ONTSTAAN EN DE ONTWIKKELING VAN ASSE, 22 GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 59 MICHIELS, D. 2001: ASSE VAN IJZERTIJD TOT ROMEINSE TIJD. EEN ANALYTISCHE BESPREKING VAN DE ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN VAN ASSE EN ZIJN DEELGEMEENTEN (BEKKERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK), ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN, 18-20 DE CLIPPELE, T. 2006: BORGSTAD, EEN OPPIDUM UIT DE IJZERTIJD?, FENIKS 1. JAARBOEK VAN DE ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS VZW 2006, 7-13.
151369	BORGSTAD 2	SILEX MATERIAAL: BIJLEN, AFSLAGEN, SCHABBER, KRAAL POLIJST- OF SLIJPSTEEN	NEOLITHICUM	GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN.

		PREHISTORISCH AARDEWERK 1 DOLIUMFRAGMENT, TEGULAE AARDEN WAL MET GRACHT, HANDGEVORMD AARDEWERK	ROMEINSE TIJD LATE IJZERTIJD	ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 30 EN 33 SERGANT, J. 2006: VUURSTENEN ARTEFACTEN AANGETROFFEN BIJ PROSPECTIES OP DE KALKOVEN (GEMEENTE ASSE), FENIKS 1. JAARBOEK VAN DE ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS VZW 2006, 3-6. WALGRAEVE, K., 1984. DE PRE-CLAUDISCHE PERIODE IN BELGIË. ONUITGEGEVEN LICENTIAATSTHESIS KULEUVEN, 71-72 MARIËN M. E. 1981: PROEFSLEUF IN DE NOORDWAL VAN DE BORGSTAD, SCHELTEN E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN: ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLINGSCATALOGUS ASSE OUDGASTHUIS 24.I.-15.II.1981), 9-11 MICHIELS, D. 2001: ASSE VAN IJZERTIJD TOT ROMEINSE TIJD. EEN ANALYTISCHE BESPREKING VAN DE ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN VAN ASSE EN ZIJN DEELGEMEENTEN (BEKKERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK), ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN, 12-22
151371	PUTBERGSTRAAT II	IJZEREN GESMEDE NAGELS, BRONZEN VOORWERPEN, AARDEWERK, BOUWMATERIALEN, GLAZEN FRAGMENTEN, MUNTEN	MIDDEN-ROMEINSE TIJD	CHELTENS E. 1981: OPGRAVINGSCAMPAGNES 1978 EN 1979, SCHELTENS E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN/ ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLING ASSE OUDGASTHUIS 24.I.-15.II.1981), 42-44 GYSELINCK J. 1981: EEN GALLO-ROMEINS GRAFVELD TE ASSE. EEN GRAFENSEMBLE EN ENKELE LOSSE VONDSTEN, SCHELTENS E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN/ ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLING ASSE OUDGASTHUIS 24.I.-15.II.1981), 31-40 GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE

				PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 37 EN 41
1927	ROMEINSE WEG BAVAI-ASSE I	VERMOEDELIJKE AFTAKKING VAN DE ROMEINSE WEG GECONSTATEERD MUNTEN (GALLISCHE MUNT, ZILVEREN QUINARIUS), AARDEWERK (TERRA SIGILLATA), METALEN VOORWERPEN (	VROEG-ROMEINSE TIJD	ERTENS J. 1951: ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK VAN EEN ROMEINSE STRAAT TE ASSE (BRAB.), ARCHAEOLOGIA BELGICA 4, 129-140 MERTENS J. 1981: ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK VAN EEN ROMEINSE STRAAT TE ASSE, SCHELTENS E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN: ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLINGSCATALOGUS ASSE OUD- GASTHUIS 24.I.- 15.II.1981), 12-30. DE LAET S.J. 1943: ASSCHE-KALKOVEN, EEN GALLO-ROMEINSCHE NEDERZETTING IN ONZE GEWESTEN, BIJDAGEN TOT DE GESCHIEDENIS EN OUDHEIDKUNDE, 29-45
1207	KALKOVEN 1 - ROMEINSE VICUS	WATERPUTTEN, GEPLAVEIDE WEGEN, VERSPREIDE RESTEN VAN SUBCONSTRUCTIES, FUNDERINGEN, MUREN, VLOEREN, BETONSTUKKEN, AFVALKUILEN, BRONZEN VOORWERPEN, GLASKRAALTJES, 100-TAL MUNTEN, RELIEF SIGILLATA, NIET VERSIERDE TERRA SIGILLATA, DAKPANFRAGMENTEN, INTAGLIO/CAMÉE IN ONYXX ARTREBATISCHE MUNTEN, NERVISHCE EN REPUBLIKEINSE MUNTEN 1 NIET GERETOUCHEERDE MICROKLING DENARIUS TIBERIUS	MIDDEN ROMEINSE TIJD LATE IJZERTIJD STEENTIJD VROEG-ROMEINSE TIJD	DE MAEYER, R. 1940: DE OVERBLIJFSELEN DER ROMEINSCHE VILLA'S IN BELGIË, 7 MICHIELS, D. 2001: ASSE VAN IJZERTIJD TOT ROMEINSE TIJD. EEN ANALYTISCHE BESPREKING VAN DE ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN VAN ASSE EN ZIJN DEELGEMEENTEN (BEKKERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK), ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN, 26-56 GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 8-30 EN 58

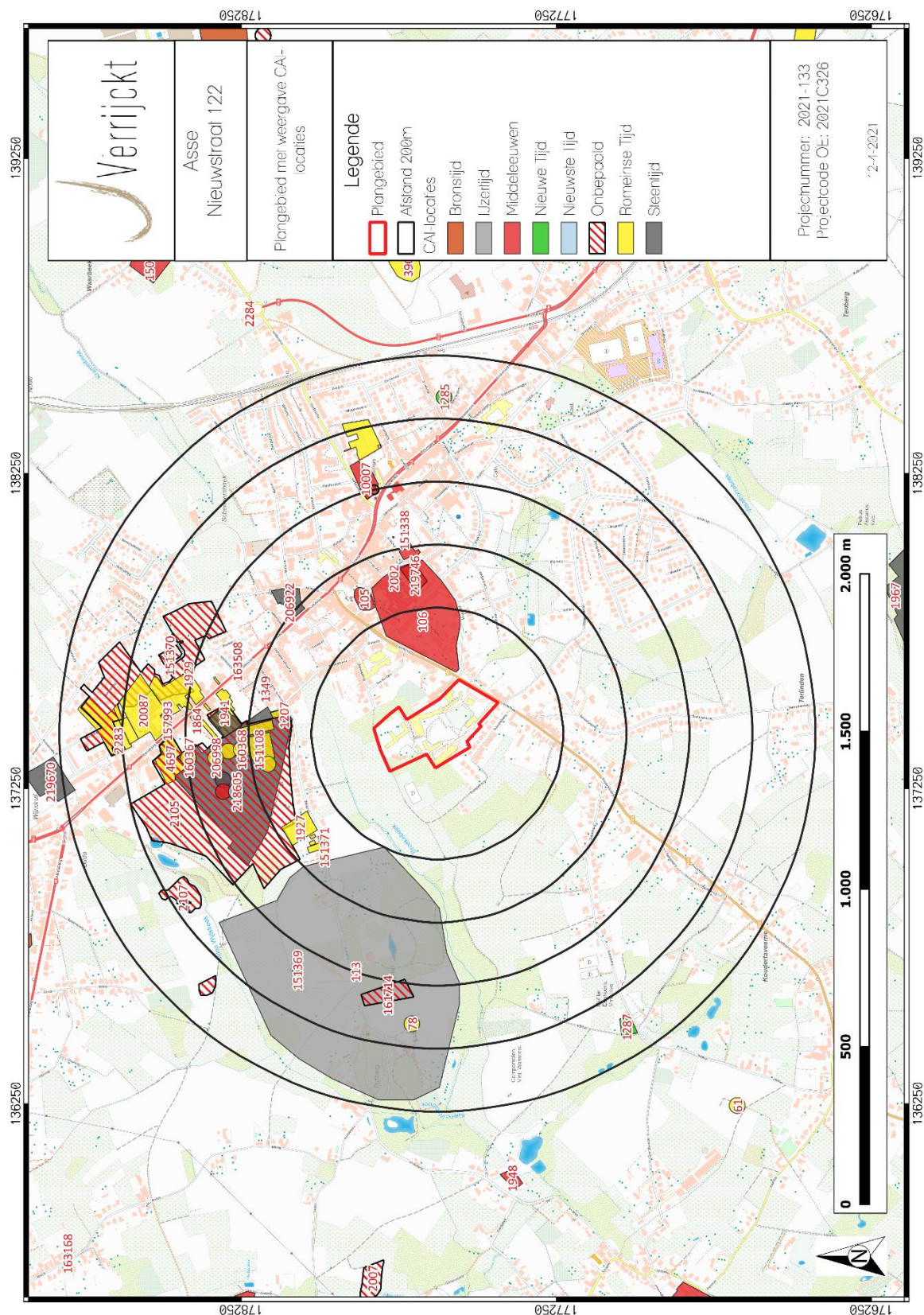
		TRIENS (EIGENTIJDSE VERVALSING), IMITATIE VAN ANASTASIUS (491-518). LIARD VAN MARIA THERESIA (1740-1780)	MEROVINGISCHE PERIODE 18DE EEUW	WANKENNE A. 1981: ASSE, SCHELTENS E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN: ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLINGSCATALOGUS ASSE OUDGASTHUIS 24.I.-15.II.1981), 1-7
1349	G. KURTHSTRAAT	TOEVALSVONDST: AAREWERK, DAKPANNEN, METALEN VOORWERPEN	ROMEINSE TIJD	PIETERS M. 1983: ASSE G.KURTHSTRAAT 36, ASPECTEN VAN DE ARCHEOLOGIE IN BRABANT V.O.B.O.B., 27
151108	ROMEINSE WEG BAVAI-ASSE II	GEEN BIJDRAGE KENNIS ROMEINSE WEG. ALLE SPOREN WAREN VERDWENEN DOOR "OPGRAVINGSWERK" VAN PROSPER CRICK	ROMEINSE TIJD	ARCHIEF IAP VONDSMELDING VAN J. VERBESSELT ARCHIEF (2004) ARCHIEF IAP OPGRAVINGSDOSSIER ASSE - KALKOVEN – 1950 ARCHIEF (2004) GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 30 LITERATUUR (1987)
160368	KALKOVEN 4	MUNTEN DIE MOGELIJK DEEL UITMAKEN VAN MUNTCHAT DENARIUS GESLAGEN ONDER MARCUS ANTONIUS (32-32 V.CHR QUINARIUS AUGUSTUS (28-26 V.CHR.	VROEG-ROMEINSE TIJD	LOSSE VONDST BESCHREVEN DOOR RUDY VAN CUTSEM
218605	PUTBERG III	LOSSE MUNT VONDST 1 PFENNIG DEUTSCHES REICH 1912, 1 LEEUWENCENT, ROT KNOOPJE	20 ^{STE} EEUW	LOSSE VONDST
1941	NERVIËRSSTRAAT II/BROUWERIJ VERLOESEM	WATERPUT OPGETROKKEN IN HOUT, VIERKANT (1,10 OP 1,12 M) EN 13,25 M DIEP. IN DE PUT ZATEN EEN AANTAL VONDSTEN: - MUNTEN,	MIDDEN-ROMEINSE TIJD	VERBESSELT J. 1966: HET ONSTAAN EN DE ONTWIKKELING VAN ASSE, 19 EN 34 LITERATUUR (1966)

		- EEN VOLLEDIGE GRIJZE KRIJK - VERSIERDE TERRA SIGILLATA - DIERENBEENDEREN - GLAS - SCHRIJFSTIFTEN		MICHIELS, D. 2001: ASSE VAN IJZERTIJD TOT ROMEINSE TIJD. EEN ANALYTISCHE BESPREKING VAN DE ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN VAN ASSE EN ZIJN DEELGEMEENTEN (BEKKERZEEL, KOBEGEM, MOLLEM, RELEGEM EN ZELLIK), ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN, 30 EUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 79
206998	NERVIERSSTRAAT VI	4 ROMEINSE MUNTEN WAARVAN 1 FRAGMENTARISCH MET IJZEREN KERN.	ROMEINSE TIJD	LOSSE VONDST
1864	NERVIERSSTRAAT 29	UITBRAAKSPOREN FUNDERING EN 2 PARALLELLE SPOREN. ER WERD EEN MUNT VAN NERO EN CERAMIEK AANGETROFFEN IN DE VULLING MOGELIJK 1 ^{STE} EEUW- BEGIN TWEEDE EEUW NA CHRISTUS	VROEG TOT MIDDEN ROMEINSE TIJD	MAGERMAN K. 2006: ARCHEOLOGISCHE NOODOPGRAVING AAN DE NERVIERSSTRAAT TE ASSE, ARCHEOLOGIE 2006. RECENT ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN VLAAMS-BRABANT, 5-6. MAGERMAN, K. 2007: SPOREN VAN EEN GEBOUW UIT DE ROMEINSE PERIODE AAN DE NERVIERSSTRAAT TE ASSE IN: BOSMAN, A.V.A.J. & E.A., (EDS.), JOURNÉE D'ARCHÉOLOGIE ROMAINE - ROMEINENDAG 2007, 15-19.
160367	KALKOVEN 3	REPUBLIKEINSE MUNTEN	VROEG-ROMEINSE TIJD	LOSSE VONDST
1929	VICUS 2-SECUNDAIRE WEG	WITTE ZANDSTENEN IN EEN AANGESLOTEN LAAG. DE GROOTTE VAN DE STENEN VARIEERT STERK. BESTRATING, CA. 3,8 M BREED. AAN BEIDE ZIJDEN VAN DE STRAAT LAG EEN GRACHT. HIERIN BEVONDEN ZICH VEEL VOORWERPEN.	MIDDEN-ROMEINSE TIJD	SCHULTENS E. EN DE SMEDT F. 1981: RECENTE OPGRAVINGEN IN DE GALLO-ROMEINSE VICUS VAN ASSE, SCHULTENS E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN: ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLINGSCATALOGUS ASSE OUDGASTHUIS 24.I.-15.II.1981), 48-53 GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT

				OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 34 EN 222
151370	KALKOVENVELD	ENORME AFVALKUILEN DIE SOMS TOT 2 M DIEP GINGEN. DE OOGST AAN MATERIAAL WAS RIJK: VEEL BOUWMATERIAAL EN O.A. EEN IJZEREN ZWAARD.	ROMEINSE TIJD	EUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 38
157993	NERVIËRSSTRAAT 54-56	MASSIEVE MUURRESTANTEN IN LEDISCHE KALKZANDSTEEN: 2 KAMERS KONDEN HERKEND WORDEN, ALS ONDERDEEL VAN EEN GROTER GEBOUW. FUNCTIE VAN HET GEBOUW KON NIET ACHTERHAALD WORDEN. GRACHT MET VULLING DIERLIJK BOT EN TERRA NIGRA 30 TOT 40 CM DIKKE DONKERBRUINE PUINLAAG, MET VEEL FRAGMENTEN VAN DAKPANNEN, VERMENGD MET GEBRUIKSVORWERPEN UIT DE 2DE EN BEGIN 3DE EEUW. DEZE LAAG BEDEKTE DEELS DE UITBRAAKSPOREN VAN HET STENEN GEBOUW. ZOGENAAMDE 'DARK EARTH' IN DEZE DONKERE LAAG WERD EEN DAKPANTRACÉ AANGELEGD: FUNDERINGEN VAN EEN LICHT CONSTRUCTIE?	VROEG ROMEINSE TIJD LAAT-ROMEINSE TIJD	DE BEENHOUWER, J. & MAGERMAN, K. 2011: RESTANTEN VAN EEN ROMEINSE STEENBOUW LANGS DE NERVIËRSSTRAAT IN ASSE. RESULTATEN VAN HET ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ASSE-NERVIËRSSTRAAT 54-56, 2010., ARCHEOLOGIE 2011. RECENT ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN VLAAMS-BRABANT 2011, 8-11. MAGERMAN K., DE BEENHOUWER J., VAN COUWENBERGHE B. & LODEWIJCKX M. 2011: RESTANTEN VAN EEN STEENBOUW EN EEN VIERDE POTTENBAKKERSOVEN LANGSHEEN DE NERVIËRSSTRAAT IN ASSE (PROVINCIE VLAAMS-BRABANT). IN: BLANCHART H., DEMETER S., MASSART C., MEGANCK M., ORTIGOSA C. & VAN BELLINGEN S. (RED.), JOURNÉE D'ARCHÉOLOGIE ROMAINE - ROMEINENDAG 2011, 103-110
4697	COLRUYT ASSE - VICUS 4	HET SITE WERD WEINIG SYSTEMATISCH ONDERZOEKT WEGENS DE BEPERKTE DUUR VAN HET	MIDDEN-ROMEINSE TIJD	GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS

		ONDERZOEK: ER WERDEN TALRIJKE SPOREN VAN ROMEINSE AANWEZIGHEID VATSGESTELD, MAAR ER KUNNEN GEEN CONCLUSIES GETROKKEN WORDEN OVER MOGELIJKE GEBOUWEN. WEL HEEL VEEL BOUWMATERIAAL: DAKPANFRAGMENTEN EN ROZE KALKMORTEL		GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 35 SCHELTS E. EN DE SMEDT F. 1981: RECENTE OPGRAVINGEN IN DE GALLO-ROMEINSE VICUS VAN ASSE, SCHELTS E. (ED.): ASSE WAAR DE ROMEINEN THUIS WAREN: ROMEINSE AANWEZIGHEID TE ASSE (TENTOONSTELLINGSCATALOGUS ASSE OUDGASTHUIS 24.I.-15.II.1981), 53-54
2105	LEVA260-ROMEINSE VICUS	OP VERSCHILLENDE PLAATSEN WERD EEN GRACHT (?) GEFOTOGRAFEERD DIE ROND HEEL DE VICUS SCHEEN TE LOPEN, OOK TEN OOSTEN VAN DE STEENWEG GENT-BRUSSEL.	ROMEINSE TIJD	GEUBELS, P. 1987: ASSE-KALKOVEN IN DE ROMEINSE PERIODE. EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN HET REEDS GEDANE ONDERZOEK EN DE TOEVALSVONDSTEN. ANALYTISCHE BESCHRIJVING VAN DE OPGRAVINGEN, PROSPECTIE EN COLLECTIES VAN ARCHEOLOGISCHE VERENIGING AGILAS, ONUITGEGEVEN LICENTIAATSVERHANDELING UNIVERSITEIT GENT, 226-227 REGION WALLONNE, COLLECTIE CHARLES LEVA, D-4896-1
20087	FEDERALE POLITIE/NERVIËRSSTRAAT III	5 M BREDE, GEPLAVEIDE BAAN OVER EEN LENGTE VAN MEER DAN 20 M, MET AFWATERINGSGRACHT AAN BEIDE ZIJDEN. VERMOEDELIJK EEN SECUNDAIRE WEG BINNEN DE ROMEINSE NEDERZETTING. POTTENBAKKERSOVEN LEENWINNINGSKUILEN, WATERPUTTEN, SILO'S OF VOORRAADKUILEN, HUMUSRIJKE AFDEKLAAG DARK EARTH, COMPLEX SYSTEEM VAN KUILEN GRACHTEN EN GREPPELS TWEEDE AFDEKLAAG MET NEDERZETTINGSAFVAL	VROEG-ROMEINSE TIJD MIDDEN-ROMEINSE TIJD LAAT-ROMEINSE TIJD	PAUWELS D. 2007: ASSE - NERVIËRSSTRAAT 60: VIOE PROEFSLEUVENONDERZOEK NIEUWBOUW FEDERALE POLITIE, ONUITGEGEVEN RAPPORT RO MAGERMAN, K. & SAERENS, S. 2010: GEOFYSSCH ONDERZOEK IN DE ROMEINSE NEDERZETTING VAN ASSE (PROVINCIE VLAAMS-BRABANT), JOURNÉE D'ARCHÉOLOGIE ROMAINE - ROMEINENDAG 2010, 81-85 MAGERMAN, K. EN SAERENS, S. 2010: GROOTSCHALIG GEOFYSSCH ONDERZOEK IN DE ROMEINSE NEDERZETTING VAN ASSE, ARCHEOLOGIE 2010: RECENT ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN VLAAMS-BRABANT, 5-8 MAGERMAN, K., PEDE, R., VAN DE VIJVER, K. & LODEWIJCKX, M. 2011: ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ASSE-NERVIËRSSTRAAT 60, 2008 & 2010 (PROV. VLAAMS-BRABANT).

				EINDVERSLAG, ONUITGEGEVEN RAPPORT.
2283	KROKEGEMSEWEG I	2 V VORMIGE GRACHTEN, 2 OVENSTRUCTUREN, CIRKELVORMIGE GREPPELSTRUCTUUR (MOGELIJK GENIVELLEERDE TUMULUS, LEEMWINNINGSKUILEN, WATERPUT, SPITSGRACHT GRAFVELD OVERSNEDEN DOOR ROMEINSE SPITSGRACHT, GEEN SKELETRESTEN BEWAARD, 5 INTACTE KNIKPOTTEN, IJZEREN VOORWERPEN, KRALEN IN BARNSTEEN, KRALEN IN GLAS EN GLASPASTA VELDOVENTJE, PAARDENGRAF, KUILEN	MIDDEN ROMEINSE TIJD MEROVINGISCHE PERIODE 17DE EEUW	MAGERMAN, K., PEDE, R. & LODEWIJCKX, M. 2008: EEN ROMEINS POTTENBAKKERSATELIER, SPITSGRACHTEN EN ANDERE ROMEINSE SPOREN TE ASSE-KROKEGEMSEWEG (PROVINCIE VLAAMS-BRABANT) IN: DE CLERCQ, W., DEMETER, S., GUILLAUME, A., MASSART, C., PARIDAENS, N. & VAN BELLINGEN, S. (EDS.), JOURNÉE D'ARCHÉOLOGIE ROMAINE - ROMEINENDAG. 19.04.2008, 93-97. MAGERMAN, K., PEDE, R. & LODEWIJCKX, M. 2008: EEN MEROVINGISCH GRAFVELD TE ASSE-KROKEGEMSEWEG (VL.-BT.), ARCHAEOLOGIA MEDIAEVALIS 31, 89-91. MAGERMAN, K. EN SAERENS, S. 2010: GROOTSCHALIG GEOFYSISCH ONDERZOEK IN DE ROMEINSE NEDERZETTING VAN ASSE, ARCHEOLOGIE 2010: RECENT ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN VLAAMS-BRABANT, 5-8 CLERBAUT, T. 2011: RECENT ONDERZOEK NAAR DE LOKALE AARDEWERKPRODUCTIE IN DE GALLO-ROMEINSE VICUS VAN ASSE., ARCHEOLOGIE 2011. RECENT ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN VLAAMS-BRABANT 2011, 5-7.
2107	LEVA267-WIJTSBEEK	KUILEN	ONBEKEND	REGION WALLONNE, COLLECTIE CHARLES LEVA, D-4896-1 REGION WALLONNE, COLLECTIE CHARLES LEVA, D-4896

Figuur 20: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart ²⁴

²⁴ CAI 2021.

1.4.7.1 Archeologienota's en nota's

Tabel 2: Archeologische vooronderzoeken zonder ingreep in de bodem in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.

ID-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	BRON
6680	ASSE- WITTERAMSDAL	ARCHEOLOGIE NOTA UIT MAART 2018	CLAESEN, J ET AL., 2018. ASSE WITTERAMSDAL ARCHEOLOGIE NOTA.
13724	ASSE- WITTERAMSDAL	NOTA BOOR EN PROEFSLEUVENONDERZOEK FEBRUARI 2020	CLAESEN, J ET AL., 2020. ASSE WITTERAMSDAL NOTA.
3695	ASSE – NIEUWSTRAAT - STEENWEG	ARCHEOLOGIE NOTA UIT JUNI 2017	ELSEN, L. 2017 ASSE, NIEUWSTRAAT-STEENWEG ARCHEOLOGIE NOTA.
8212	ASSE KERKPLEIN	ARCHEOLOGIE NOTA AUGUSTUS 2018	ELSEN, L. & GIERTS, I. 2018 ASSE, KERKPLEIN – NIEUWSTRAAT. ARCHEOLOGIE NOTANOTA
15863	ASSE KERKPLEIN	NOTA SEPTEMBER 2020	YPERMAN, W & VAN ROY, J. 2020 ASSE KERKPLEIN. NOTA
9057	ASSE KALKOVEN	ARCHEOLOGIE NOTA OKTOBER 2018	MAGERMAN, C. & SEVENANTS, W. 2018 ASSE KALKOVEN. ARCHEOLOGIE NOTA
13459	ASSE NERVIERSSTRAAT	ARCHEOLOGIE NOTA JANUARI 2020	ALMA ET AL. 2020. ASSE NERVIERSSTRAAT. ARCHEOLOGIE NOTA
11829	ASSE NERVIERSSTRAAT	NOTA APRIL 2020	JENNES, N & VERRIJCKT, J 2020 ASSE NERVIERSSTRAAT. NOTA
2008/187	ASSE KROKEGEMSEWEG	PROEFSLEUVENONDERZOEK 2008	DE LANGHE K. 2008: PROEFSLEUVENONDERZOEK ASSE-KROKEGEMSEWEG, RUBEN WILLAERT BVBA AFDELING ARCHEOLOGIE
2009/311	ASSE HUINEGEM	VOORONDERZOEK 2009	SCHYNKEL E. & GIERLS I. 2009: ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK ASSE-HUINEGEM 2009/311
17753	ASSE REINIERSBOS	ARCHEOLOGIE NOTA MAART 2021	FERKET, R & REYNS, N. ASSE REINIERSBOS

In de directe nabijheid (400m) van het plangebied werden volgende archeologienota's uitgeschreven voor twee onderzoeken in Asse. Deze twee locaties hadden de meest gelijkaardige topografische en hydrografische situatie met een verhoogde verwachting naar steentijd.

Vooronderzoek Asse - Kerkplein²⁵ (ID 15863)

*"Tijdens het proefputten en proefsleuvenonderzoek kon worden aangetoond dat er archeologische vindplaatsen aanwezig zijn binnen de contouren van het projectgebied. Er werden bewoningssporen en begraving van de late middeleeuwen aangetroffen. Samen met de vermoedelijk aangetroffen gracht maakt dit deel uit van het omwalde kerkhof. Op basis van de aangetroffen sporen lijkt het erop dat deze sporen de oudste sporen vormen binnen het projectgebied. Wat overeenkomt met de gekende geschiedenis van de Sint-Martinuskerk waarvan de kern van het huidige gebouw uit de 13de eeuw zou dateren. Omwille van het multifunctioneel karakter van het kerkhof is er bijzonder veel potentiële kenniswinst aanwezig op het projectgebied. In de 17de eeuw vind er een ingrijpende verandering plaats waarbij het kerkhof sterk in oppervlakte verminderd. Men dempt de gracht en het terrein komt beschikbaar voor bewoning. Deze bewoningsgeschiedenis vanaf de 17de eeuw is nog steeds aanwezig in de ondergrond in de vorm van funderingsmuren en kelders. Onderzoek hiernaar draagt bij aan de kennis van de bewoning en levenswijze van de inwoner van Asse. De zone van het kerkhof vormt op zich een zeer interessant locatie waarbij het veel informatie over de het menselijk leven van de inwoners van Asse in de 19de en 20ste eeuw kan opleveren. Doordat behoud in situ hier mogelijk en de voorkeur draagt binnen het onroerend erfgoed beleid blijft deze informatie bewaard voor de toekomst indien eventuele latere projecten toch een opgraving noodzakelijk maken."*²⁶

Vooronderzoek Asse – Witterdamsdal²⁷ (ID 13724)

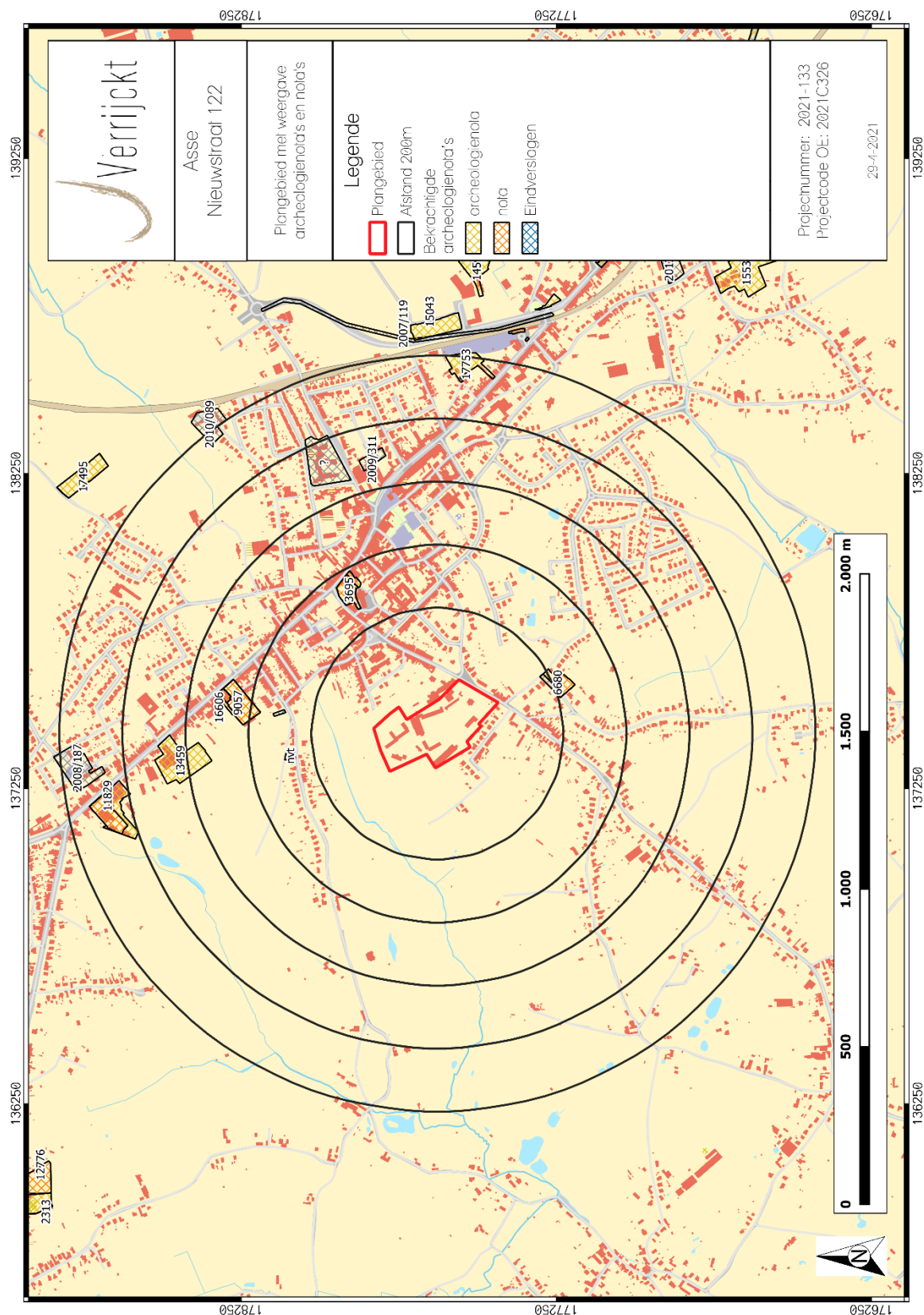
*De opdrachtgever plant een verkaveling van het huidige terrein aan de Witterdamsdal, tussen de huisnummers 97 en 105, in Asse, gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant, in vier nieuwe kavels, elk voorzien van een bouwzone. Daarnaast zal er een verbindingsweg aangelegd worden op het perceel zodat de straten Witterdamsdal en Terlindenweg met elkaar verbonden worden. Het projectgebied is in totaal ca. 3899 m² groot. Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is een archeologische evaluatie van het terrein. Bij het proefsleuvenonderzoek werden er slechts veertien archeologisch relevante sporen vastgesteld, waarvan er al negen tot een recenter hekwerk behoorden. Bij het aanleggen van kijkvensters bleek het echter om geïsoleerde sporen te gaan. Door de afwezigheid van vondstenmateriaal bleven de sporen zonder een mogelijkheid tot datering of een indicatie van samenhang met de omgeving. Hierdoor werd er besloten het terrein vrij te geven voor verdere ontwikkeling."*²⁸

²⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/15863>

²⁶ YPERMAN, W & VAN ROY, J. 2020 : p 52

²⁷ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/13724>

²⁸ CLAESSEN, J. et al. 2020: p.40.

Figuur 21: Plangebied en omgeving met bekrachtigde archeologienota's²⁹

²⁹ AOE 2020

1.5 Besluit

1.5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven. Cartografisch en historisch onderzoek heeft aangetoond dat het plangebied gebruikt werd als akkerland tot ca. 1885. Toen werd het landhuis “Vijverbeek”, die voorzien was door een park. Vanaf ca. 1947 nam het atheneum van Asse zijn intrek op het domein, met enkele nieuwe gebouwen. Rond 1960 werden er opnieuw verschillende gebouwen opgetrokken.

Gezien de Romeinse Vicus Asse-Kalkoven (CAI 1207) zich ca. 350m ten noorden van het plangebied bevindt, zijn vele vondstconcentraties en onderzoeken hiermee verbonden. Het gaat onder meer over geplaveide wegen (1207), mogelijke winterkampement (113), gebouwresten (151371, 1207), grachten (o.a. 1929, 157993, 20087, 2283), waterputten (1207, 1941), grafresten (206922) en vele vondsten. Het is wel duidelijk dat er ook in vroegere perioden al bewoning was in Asse, door de verschillende steentijd vondsten, eveneens voornamelijk in het noorden gelegen. Het gaat o.a. om vuursteen artefacten uit het finaal paleolithicum (206922) en verschillende vondsten zoals bijlen, afslagen en schrabbers uit het neolithicum (151369). Middeleeuwse sporen worden eerder ten oosten van het plangebied aangetroffen. Zo zou er een indicatie zijn van een mogelijke molteheuvel (106) en de 13de eeuwse Sint-Martinuskerk (105).

In de directe nabijheid (400m) van het plangebied werden volgende archeologienota's uitgeschreven voor twee onderzoeken in het Asse. Deze twee locaties hadden de meest gelijkende topografische en hydrografische situatie, gelegen op dezelfde dekzandrug. Aan het Kerkplein werden voornamelijk laat-middeleeuwse sporen aangetroffen. Er werd hier geopteerd voor behoud in situ. Bij het vooronderzoek aan de Witterdamsdal werden slechts enkele losse sporen aangetroffen en geen vondstmateriaal. Het terrein werd vrijgegeven voor verder onderzoek.

Het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 28.4 en 85.1m + TAW. Het terrein loopt sterk op naar het zuiden toe. Het plangebied ligt voornamelijk bovenaan een zandrug, het noordelijke deel eerder op de gradiëntzone naar de lager gelegen vallei. De Broekbeek stroomt ca. 150m ten noordwesten van het terrein.

De meeste kampementen van jager-verzamelaars kunnen verwacht worden in de zogenaamde gradiëntzone, die zich uitstrekt vanaf de gradiënt (de grens tussen 'lage/natte' en 'hoge/droge' bodems) tot ca. 200 à 250 m in het droge deel.

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als Aba1, Adp en Ada1. Dit zijn voornamelijk leemgronden met een textuur B-horizont.

Bovenstaande gegevens doen beslissen dat er voor het onderzoeksgebied mogelijks een hoog archeologisch verwachting kan geformuleerd worden voor de Steentijd. Gezien de aanwezigheid van de Romeinse Vicus, is de verwachting voor resten uit deze periode niet onbestaande, hoewel deze volgens landschappelijke ligging minder gunstig/ lager gelegen is. Er wordt wel een matige tot lage verwachting geformuleerd voor middeleeuwen en nieuwe tijd.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het plangebied is grotendeels bebouwd met gebouwen uit de jaren '60, de bouw hiervan kan mogelijk een verstoring met zich hebben meegebracht.

- Wat is de impact van de geplande werken?

De opdrachtgever plant op de terreinen te Nieuwstraat 122 in Asse (prov. Vlaams-Brabant) de sloop van enkele schoolgebouwen. Gezien de slechte bouwkundig en bouwfysische staat van deze gebouwen gelegen achteraan op de site van Vijverbeek langsheen de Nieuwstraat is er geopteerd om deze gebouwen te slopen. Het gaat hier over een leegstaand schoolgebouw en conciërgewoning, beiden gebouwd in 1964. Bij de afbraak zal niet meer grond geroerd worden dan reeds het geval is. Nadat de gebouwen verwijderd worden, plant men deze locatie als groenzone in te vullen. Ze willen het groene karakter van de site maximaal behouden. Dit zal dus geen nieuwe bodemverstoringen met zich meenemen. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 59.631 m². De totale bodemingreep bedraagt 1.806m².

- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?

200m ten zuiden van het plangebied werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Archebo bvba. Hieruit bleek dat de Ap1 ca. 20-30 cm dik was, waaronder zich een Ap2 van ca. 20 cm dik bevond. Het archeologisch niveau bevond zich hier dus ca. 50 cm diep.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De resultaten van het bureauonderzoek zijn ontoereikend om deze vraag te beantwoorden.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Het gaat hier enkel over de sloop van twee gebouwen die opgetrokken werden in 1964. De bouw hiervan bracht mogelijk al een verstoring van de ondergrond met zich mee en de sloop zal zich beperken tot de huidige geroerde grond. Er zal dus geen nieuwe ingreep in de bodem plaatsvinden. Hierdoor geeft J. Verrijckt bvba het advies om het terrein vrij te geven voor verder onderzoek.

Belangrijk is hierbij te noteren dat het hier enkel over de sloop gaat en dat bij nieuwe bodemingrepen, een nieuwe assessment zal moeten plaatsvinden of er archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

1.5.2 Archeologische verwachting

Binnen het plangebied wordt de sloop van enkele schoolgebouwen gepland. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 59.631m². De totale bodemingreep bedraagt 1.806m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.

Het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 28.4 en 85.1m + TAW. Het terrein loopt sterk op naar het zuiden toe. Het plangebied ligt voornamelijk bovenaan een zandrug, het noordelijke deel eerder op de gradiëntzone naar de lager gelegen vallei. De Broekbeek stroomt ca. 150m ten noordwesten van het terrein.

De meeste kampementen van jager-verzamelaars kunnen verwacht worden in de zogenaamde gradiëntzone, die zich uitstrekt vanaf de gradiënt (de grens tussen 'lage/halte' en 'hoge/droge' bodems) tot ca. 200 à 250 m in het droge deel.

De verwachting naar **Steen tijd** is bijgevolg hoog te noemen.

Gezien de aanwezigheid van de Romeinse Vicus, is de verwachting voor resten uit deze periode niet onbestaande, hoewel deze volgens landschappelijke ligging minder gunstig/ lager gelegen is. Er wordt wel een matige tot lage verwachting geformuleerd voor **middeleeuwen en nieuwe tijd**, gezien de middeleeuwse kern slechts ca. 200m ten oosten van het terrein gelegen is.

Het gaat hier enkel over de sloop van twee gebouwen die opgetrokken werden in 1964. De bouw hiervan bracht mogelijk al een verstoring van de ondergrond met zich mee en de sloop zal zich beperken tot de huidige geroerde grond. Er zal dus geen nieuwe ingreep in de bodem plaatsvinden. Hierdoor geeft J. Verrijckt bvba het advies om het terrein vrij te geven voor verder onderzoek.

Belangrijk is hierbij te noteren dat het hier enkel over de sloop gaat en dat bij nieuwe bodemingrepen, een nieuwe assessment zal moeten plaatsvinden of er archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

1.5.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan er een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Het gaat hier enkel over de sloop van twee gebouwen die opgetrokken werden in 1964. De bouw hiervan bracht mogelijk al een verstoring van de ondergrond met zich mee en de sloop zal zich beperken tot de huidige geroerde grond. Er zal dus geen nieuwe ingreep in de bodem plaatsvinden. Hierdoor geeft J. Verrijckt bvba het advies om het terrein vrij te geven voor verder onderzoek.

Belangrijk is hierbij te noteren dat het hier enkel over de sloop gaat en dat bij nieuwe bodemingrepen, een nieuwe assessment zal moeten plaatsvinden of er archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

1.5.4 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat, gezien het hier enkel gaat over sloop van enkele gebouwen uit 1964, een verdere verstoring van de bodem niet aan de orde is.

Hierbij rekening houdend dat de bouw van de huidige gebouwen waarschijnlijk al een verstoring met zich meebrachten en de bodemingreep zich beperkt tot de reeds geroerde grond, adviseert J. Verrijckt bvba om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkelingen.

1.5.5 Samenvatting

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de vraag tot een omgevingsvergunning voor de sloop van enkele schoolgebouwen aan de Nieuwstraat 122 te Asse (prov. Vlaams-Brabant).

Gezien de beperkte werken, het gaat hier enkel over de sloop van twee gebouwen die opgetrokken werden in 1964. De bouw hiervan bracht mogelijk al een verstoring van de ondergrond met zich mee. Hierdoor geeft J. Verrijckt bvba het advies om het terrein vrij te geven voor verder onderzoek.

2 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	6
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).....	7
Figuur 3: Projectgebied op Orthofoto	12
Figuur 4: Toekomstige inplanting.....	14
Figuur 5: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)	16
Figuur 6: Omgeving van het plangebied op het DHM.....	17
Figuur 7: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart	20
Figuur 8: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000	21
Figuur 9: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	22
Figuur 10: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000	23
Figuur 11: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen	24
Figuur 12: Plangebied op Villaretkaart	28
Figuur 13: Plangebied op de Ferrariskaart	29
Figuur 14: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen	30
Figuur 15: Plangebied op de Vandermaelenkaart.....	31
Figuur 16: Plangebied op Popp-kaart	32
Figuur 17: Plangebied op de topografische kaart uit 1904	33
Figuur 18: Plangebied op de topografische kaart uit 1939	34
Figuur 19: Plangebied op de topografische kaart uit 1969	35
Figuur 20: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart	47
Figuur 21: Plangebied en omgeving met bekrachtigde archeologienota's	50

3 Lijst met tabellen

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	36
Tabel 2: Archeologische vooronderzoeken zonder ingreep in de bodem in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	48

4 Plannenlijst

Plannenlijst Asse – Nieuwstraat 122	Projectcode bureauonderzoek 2021C326
Plannummer	Figuur 1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart
Aanmaakschaal	1:5000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 2
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 3
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Plangebied op orthofoto
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 4
Type plan	Inplantingsplan
Onderwerp plan	Toekomstige inplanting
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 5
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Omgeving van het plangebied op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 6
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Omgeving van het plangebied op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	1:10.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 7
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op tertiairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021

Plannummer	Figuur 8
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart 1:200.000
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 10
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart 1:50.000
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 11
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op bodemkaart
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 13
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgeteld door Joseph de Ferraris
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1771-1778
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 14
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1843-1845
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 15
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart, opgesteld door Philippe Vandermaelen
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1846-1854
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 16
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Popp-kaart
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1842-1879
Datum	9/04/2021

Plannummer	Figuur 17
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart 1904
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 19
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart 1939
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 19
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart 1969
Aanmaakschaal	1:3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 20
Type plan	Centraal Archeologische Inventaris
Onderwerp plan	Plangebied op CAI-kaart
Aanmaakschaal	1:10000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021
Plannummer	Figuur 21
Type plan	Archeologienota's
Onderwerp plan	Plangebied en archeologienota's
Aanmaakschaal	1:10000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	9/04/2021

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019a. Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021b. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

AGIV, 2021a. AGENSTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2021b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

- AGIV, 2021c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootschalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2021d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2021e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, zwart-wit, 1971, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2021f. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1979-1990, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2021g. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, 2000-2003, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- BEYAERT, M. et al., 2006. België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie, Brussel: Uitgeverij Lannoo.
- CAI, 2021. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.
- CARTESIUS, 2021. Cartesius. Available at: <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/#>.
- CLAESEN et al. 2020. Vooronderzoek Asse Witterdamsdal, Kortenaken.
- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. Geomorfologische kaart van België 1:50000.
- DEVILLE T., en HOUBRECHTS S., 2020. Europark 1081-2070 te Houthalen-Helchteren Archeologienota.
- DEVILLE T., en HOUBRECHTS S., 2020. Europark 2042-2048 te Houthalen-Helchteren Archeologienota.
- DIRIKEN P. en VAN GENACHTE G., 2000. De ruimtelijke landschappenkaart Limburg (landschapszorg in Vlaanderen), 3.
- DOV VLAANDEREN, 2021a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2021b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2021c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- GEOPUNT, 2021a. GEOPUNT VLAANDEREN.
- GEOPUNT, 2021b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2021c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2021d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].
- GEOPUNT, 2021e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.

- GEOPUNT, 2021f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at:
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.
- GEOPUNT, 2021g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at:
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.
- GEOPUNT, 2021h. Toelichting: Ferrariskaart - Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, 1771 - 1778. Available at:
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/2d7382ea-d25c-4fe5-9196-b7ebf2dbe352>.
- GULLENTOPS F., PAULISSEN E. EN VANDENBERGHE N., 1996. Toelichtingen bij de Geologische kaart van België – Vlaams Gewest
- FREDERICKX E. en GOUWY S., 1996. Kaartblad 25 Hasselt Toelichting bij de Quartairgeologische kaart.
- IOE, 2021. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.
- NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT, 2021a. Topografische Kaart 1873. Available at
<http://www.cartesius.be>
- NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT, 2021b. Topografische Kaart 1904. Available at
<http://www.cartesius.be>
- NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT, 2021c. Topografische Kaart 1939. Available at
<http://www.cartesius.be>
- NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT, 2021d. Topografische Kaart 1969. Available at
<http://www.cartesius.be>
- NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT, 2021e. Topografische Kaart 1981. Available at
<http://www.cartesius.be>
- NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT, 2021f. Topografische Kaart 1981. Available at
<http://www.cartesius.be>
- YPERMAN, W & VAN ROY, J. 2020. Voornonderzoek Asse Kerkplein. Tienen.

6 Bijlagen

Inplantingsplan